

Technická univerzita v Liberci
Hospodářská fakulta

Jednoduché účetnictví,
problematika přechodu na účetnictví podvojně
a použití jednoduchého účetnictví
v podmínkách malého pensionu

Single-entry Bookkeeping,
its Conversion to Double-entry Bookkeeping
and its Use in a Small Boardning House

Lucie Metličková

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

pro Lucii Metličkovou

obor č. 6208 R Podniková ekonomika

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona č. 111 / 1998 Sb. o vysokých školách a navazujících předpisů určuje tuto bakalářskou práci:

Název tématu:

Problematika jednoduchého účetnictví
v hotelových službách

Pokyny pro vypracování:

V BP se zaměřte na:

1. Obecnou charakteristiku účetních systémů
2. Vymezení zvláštností jednoduchého účetnictví v hotelových službách
3. Možnosti přechodu ze systému jednoduchého účetnictví do podvojného

Rozsah grafických prací:

25 - 30 stran textu + nutné přílohy

Rozsah průvodní zprávy:

Seznam odborné literatury:

- Kovanicová, D.: Abeceda účetních znalostí pro každého. Polygon, 1997
- Pelc, V.: Jednoduché účetnictví pro neúčetní. Grada Publishing, 1997
- Ryneš, P.: Jednoduché účetnictví pro podnikatele. TRIZONIA, 1997

Vedoucí bakalářské práce: Dr. Ing. Olga Hasprová

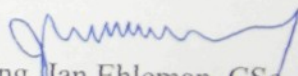
Konzultant: Ing. Jakub Metlička

Termín zadání bakalářské práce: 31. října 2000

Termín odevzdání bakalářské práce: 25. května 2001

Dr. Ing. Olga Hasprová
vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Ehleman, CSc.
děkan Hospodářské fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury pod vedením vedoucího a konzultanta. Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 o právu autorském, zejména §60 (školní dílo) a §35 (o nevýdělečném užití díla k vnitřní potřebě školy). Beru na vědomí, že TUL má právo na uzavření licenční smlouvy o užití mé práce a prohlašuji, že souhlasím s případným užitím mé práce (prodej, zapůjčení apod.)

Jsem si vědoma toho, že užití své bakalářské práce či poskytnutí licenci k jejímu užití mohu jen se souhlasem TUL, která má právo ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, vynaložených univerzitou na vytvoření díla (až do její skutečné výše).

Po pěti letech si mohu tuto práci vyžádat v Univerzitní knihovně TU v Liberci, kde je uložena, a tím výše uvedená omezení vůči mé osobě končí.

V Liberci dne 10.05.2000

Lucie Metličková

Resumé

Tato bakalářská práce pojednává o metodice vedení jednoduchého účetnictví pro podnikatele a poté přechodu na účetnictví podvojně. Zaobírá se též daňovou problematikou spojenou s provozováním podnikání, převážně fyzických osob. Tato teoretická část je doplněna o praktický příklad. Příklad se snaží kopírovat manuální vedení jednoduchého účetnictví v období jednoho běžného měsíce v podmínkách malého pensionu v Jizerských horách. Příklad počíná otevřením účetních knih a končí účetní závěrkou a uzávěrkou a vyhotovením daňového přiznání. V dodatku pak naleznete vedení konkrétních hlavních i vedlejších účetních knih. V rámci této práce musel být příklad zjednodušen.

Resume

This bachelor's work considers the methodology of single-entry bookkeeping and its conversion to double-entry bookkeeping. This work also deals with the issue of taxation of private entrepreneurs, mainly of individuals. This theoretical part is illustrated by a practical example. This attempts replicate the manual management of single-entry bookkeeping in the course of one common month in the surroundings of a small boarding-house in Jizera Mountains. The example starts by opening all the necessary books and finishes with the annual closing of those books, balancing them and working out a tax declaration. In the appendix you will find the management of actual books, both the compulsory and the secondary ones. Within the framework of this work, examples had to be simplified.

Obsah

Seznam použitých zkratek	
Úvod	1
1 Teoretická část	1
1.1 Obecné předpisy pro účetnictví	1
1.1.1 Vymezení základních pojmů	1
1.1.2 Účetní závěrka	1
1.1.3 Způsoby oceňování	1
1.1.4 Inventarizace majetku a závazků	1
1.1.5 Zásady vedení účetnictví dle zákona	1
1.2 Jednoduché účetnictví	1
1.2.1 Účtování v jednoduchém účetnictví	1
1.2.2 Účtování v peněžním deníku	1
1.2.3 Kniha pohledávek a závazků	2
1.2.4 Pomocné knihy	2
Inventurní kniha HIM a NIM	2
Účtování o investičním majetku	2
Karty rezerv	2
Kniha zásob (skladní karty)	2
Mzdová evidence	2
1.2.5 Opravy účetních zápisů	2
1.3 Účetní uzávěrka a závěrka v jednoduchém účetnictví	30
1.3.1 Provedení inventarizace	30
1.3.2 Uzavírání účetních knih	31
1.3.3 Účetní závěrka	34
2 Přejchod z jednoduchého na podvojné účetnictví podnikatelů	36
2.1 Jednotlivé kroky při přechodu na podvojné účetnictví podnikatelů	36
2.1.1 Převod počátečních zůstatků	37
2.1.2 Následné účetní operace	38

3	Vedení jednoduchého účetnictví v podmínkách malého pensionu	3
3.1	Uvedení do problematiky praktického příkladu	3
3.2	Technika a metodika účtování	4
3.2.1	Pracovní postup	4
3.2.2	Pomocné účetní knihy	4
3.3	Praktický příklad	4
3.4	Závěrečné práce	4
3.4.1	Měsíční uzávěrkové operace	4
3.4.2	Roční uzávěrkové operace	4
3.4.3	Přiznání k dani z příjmů fyzických osob (DPFO)	4
Závěr		4
Seznam použité literatury		4
Seznam příloh		4
Příloha č. 1:	DPFO z podnikání FO a daňové přiznání	5
Příloha č. 2:	Účtová osnova pro podnikatele	5
Příloha č. 3:	Stručný přehled podvojného účetnictví	5
Příloha č. 4:	Dodatky a vysvětlivky	6
Příloha č. 5:	Podklady pro praktický příklad	7

Seznam použitých zkratek a symbolů

%	procento
aj.	a jiné
apod.	a podobně
DHIM	drobný hmotný investiční majetek
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
DPPO	daň z příjmů právnických osob
FO	fyzická osoba
HIM	dlouhodobý hmotný majetek
IM	dlouhodobý majetek
Kč	Korun českých
např.	například
NIM	dlouhodobý nehmotný majetek
Obr.	obrázek
OR	obchodní rejstřík
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
PPD	příjmový pokladní doklad
PO	právnická osoba
resp.	respektive
VPD	výdajový pokladní doklad
tj.	to jest
tzv.	tak nazvaný

Úvod

Tématem této bakalářské práce je obor jednoduchého účetnictví, jeho problematika jeho přechodu na účetnictví podvojně a následně jeho využití v praxi, a to konkrétně v ubytovacích službách.

Praktické informace jsem čerpala ze zkušeností z povinné čtyřtýdenní řízené praxe z období mezi 4. a 5. semestrem, za pomoci ing. Jakuba Metličky. Již několik let totiž pracuji v rodinném pensionu v Jizerských horách. Tato praxe mi umožnila, abych se z funkce pomocné pracovní síly propracovala k tomu, že se mohu spolupodílet na řízení a rozhodování. Jsem zde motivována tím, že se jedná o rodinnou firmu která díky společnému úsilí konkrétních členů rodiny prosperuje. Na základě těchto okolností jsem se rozhodla, že svou povinnou řízenou praxi vykonám právě zde a že se během ní zaměřím právě na administrativu a vedení účetnictví v této firmě.

Hlavním zdrojem pro teoretickou část mi však byla především odborná literatura. Jako základ pro studium jsem použila zákony v jejich úplném znění. Velmi často je také cituji a jejich struktura zároveň ovlivnila strukturu této práce. Základem byl Zákon o účetnictví (Zákon č. 563/1991 Sb.) a zákony daňové a dále pak ustanovení Obchodního zákoníku (Zákon č. 513/1992 Sb.) a Zákon živnostenský (Zákon č. 286/1995). Práce přímo se zákony je sice obtížnější než pouze s jejich výklady, jejich poznání je však mnohem podrobnější a práce s nimi velmi přínosná. Výkladové publikace jsem využila především pro kontrolu systematiky a též ke studiu podrobnějších účetních postupů a především k čerpání praktických příkladů. Mezi použitou literaturou je možné shledat i starší vydání, zařadila jsem je do seznamu, protože obsahují nejen příklady, ale i vhodné ukázky tiskopisů různých účetních dokladů a účetních knih.

Kapitola druhá, jednající o přechodu z jednoduchého na podvojně účetnictví, je doplňkem kapitoly první. Tato tematika bude totiž v nejbližších letech pro podnik, z kterého čerpám zkušenosti, velmi aktuální díky jeho ekonomickému růstu.

Úkolem třetí kapitoly je rozvést teorii kapitoly první. Účetní případy a metodika zpracování účetních případů přibližuje realitu běžného účetního období, resp. běžného účetního měsíce, vedenou v již zmiňovaném pensionu. Sestavila jsem souvislý a komplexní příklad, počínající otevřením účetních knih. Abych se co nejvíce přiblížila realitě, musela jsem založit nejen pokladní deník a knihu pohledávek a závazků, ale i knihy pomocné.

V tomto účetním případě se snažím reprezentovat účetní oblasti, které byly zmiňovány v části teoretické. V návaznosti na provedenou řízenou praxi zohledním případy typické pro vedení pensionu - ubytovacích a hostinských služeb. Účetní případ končí účetní uzávěrkou a závěrkou včetně výpočtu daně z příjmů fyzických osob z podnikání a vyhotovení daňového přiznání.

Již dříve jsem využila možnosti použít informací z naší firmy pro zpracování semestrálních prací v jiných předmětech. Jsou jimi např. marketingové analýzy trhu a jeho segmentů pro oblast Jizerských hor na trhu ubytovacích a pohostinských služeb a na tom založený marketingový mix (ing. Iveta Honzáková, katedra marketingu), marketingové strategie pro současnou situaci v téže oblasti (ing. Jaroslava Dědková, katedra marketingu) či práce pod jménem Manažerské rozhodování v oblasti investic - nákup mincovního automatu a faxového přístroje (ing. Rydvalová Petra, katedra managementu), kde jsem se zabývala rozhodováním o koupi a výběru určitého investičního majetku. Jelikož firma musí vždy uvážit každou větší či menší investici, byl výsledek této práce uskutečněn i v realitě. Poslední takovou prací je studie zakládání podniku, v mém případě hotelu v Jizerských horách (ing. Opa, katedra podnikové ekonomiky). Ze svých zkušeností jsem čerpala i pro své menší práce a referáty nejen na vysoké škole, ale již i na obchodní akademii, kde jsem studovala předtím. Navíc kontakt s každodenní praxí, i když stále jistě ještě neúplnou, vzhledem k tomu, že svou pozornost v současné době věnuji především studiu a přípravě na budoucí povolání, mi pomáhá během celého studia ekonomického oboru.

Kapitola č. 1

Teoretická část

Účetnictví je vědní obor, který se zabývá sběrem, záznamem, hodnocením a sdělováním ekonomických informací (jde např. o finanční situaci, likviditu, velikost majetku a hospodářský výsledek) potřebných pro rozhodování ekonomických subjektů a dalších uživatelů.¹⁾

1.1 Obecné předpisy pro účetnictví

Základní pravidla pro účetnictví vyjmenovává Obchodní zákoník, odvoláním na zvláštní právní předpis, kterým je **Zákon o účetnictví** (č.563/1991 Sb.). Zákon o účetnictví rozlišuje dva systémy, kterými se účetnictví vede, a to **jednoduché účetnictví** a **podvojně účetnictví** (viz příloha č.3 - Stručný přehled podvojněho účetnictví) Zákon dále určí použití příslušného systému k určitému typu účetní jednotky³⁾. Zákon jako takový je všeobecného rázu, jednotlivé systémy jsou pak přiblíženy opatřeními MF, kterými se stanoví konkrétní postup účtování pro podvojně a jednoduché účetnictví.

1.1.1 Vymezení základních pojmů

Zákon o účetnictví stanovuje rozsah a způsob vedení účetnictví jeho průkaznosti pro všechny právnické a fyzické osoby⁴⁾, které provozují podnikatelskou nebo jinou výdělečnou činnost podle zvláštních předpisů⁵⁾, pokud prokazují pro daňové účely své výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Tyto osoby jsou pak **účetními jednotkami**.

Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období s nimiž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí. Tak je vymezeno **účetní období**. Účetním obdobím je kalendářní rok. Jmenované skutečnosti se nazývají **účetními případy**. Účetní případy musí účetní jednotka doložit **účetními doklady**. Účetní doklady jsou originální písemnosti, které musí být vyhotoveny účetní jednotkou bez zbytečného odkladu po zjištění skutečnosti, které se jimi dokládají, a které mají zákonem stanovené náležitosti ⁶⁾. Účetní jednotky provádějí **účetní zápisy** o účetních případech v českém jazyce srozumitelně, přehledně a trvanlivým způsobem.

Zákon též vymezuje jednotlivé druhy účetních knih. **Účetní knihy** se vedou nejčastěji v peněžních jednotkách. Otevírají se u PO ke dni svého vzniku, k prvními dni účetního období, ke dni vstupu do likvidace nebo ke dni účinnosti prohlášení konkursu nebo vyrovnání, u FO pak ke dni vzniku podnikatelského oprávnění, ke dni zápisu do obchodního rejstříku apod. Knihy se pak uzavírají k poslednímu dni účetního období, ke dni zrušení bez likvidace či ke dni skončení podnikatelské či jiné výdělečné činnosti u FO apod. Účetní zápisy týkající se jednotlivých účetních období se musí zřetelně oddělovat. Účetní doklady, knihy a ostatní písemnosti musí účetní jednotka označit svým názvem a správně časově a věcně seřadit. Opravy v účetních dokladech, knihách a písemnostech nesmějí vést k neúplnosti, neprůkaznosti a nesprávnosti účetnictví. Zákon též stanovuje pro jednotlivé typy účetních písemností povinné lhůty pro jejich úschovu ⁷⁾.

1.1.2 Účetní závěrka (4)

Účetní jednotky sestavují účetní závěrku k poslednímu dni účetního období jako **řádnou** a v ostatních případech jako **mimořádnou**. Jde o den skončení podnikatelské činnosti nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, den předcházející dni účinnosti prohlášení konkursu nebo vyrovnání, den skončení konkursu, den předcházející dni zápisu do obchodního rejstříku. V podvojném účetnictví se závěrka

skládá z rozvahy, výkazu zisků a ztrát a přílohy, v jednoduchém se jedná o výkaz o majetku a závazcích a o příjmech a výdajích.

Účetní závěrku musí mít ověřenu **auditorem** a údaje z ní mu zveřejňovat ty účetní jednotky, kterým tuto povinnost ukládá zvlášť předpis. Dále se jedná o obchodní společnosti, které povinně vytvářejí základní jmění a družstva, pokud v roce předcházejícím roku, za něž se tato závěrka ověřuje výše jejich čistého obrátu ⁸⁾ činila více než 40.000 Kč, nebo výše jejich čistého obchodního jmění činila více než 20.000.000 Kč. Povinnost zveřejnění údajů stanovena Obchodním zákoníkem je splněna jejich zveřejněním v Obchodním věstníku.

Konsolidovanou účetní závěrkou se rozumí závěrka obchodní společnosti upravená o vztahy vyplývající z její majetkové účasti v jiných společnostech. Tento podíl musí činit minimálně dvacetiprocentní majetkovou účast, nebo bez ohledu na tuto výši má právo na základě smlouvy nebo stanov oprávnění k řízení jiné společnosti. Konsolidovanou závěrku ověřuje auditor.

1.1.3 Způsoby oceňování (4)

Zákon stanovuje následující způsoby ocenění:

- 1) **pořizovací cenou**, což je cena, za kterou byl majetek pořízen s náklady s jeho pořízením související ⁹⁾. U neplátce DPH pořizovací cena zahrnuje i částku DPH, stejně tomu je i u plátce který neuplatňuje nárok na odpočet DPH ¹⁰⁾.
- 2) **reprodukční pořizovací cenou**, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje,
- 3) **cenou pořízení**, což je cena, za kterou by byl majetek pořízen bez nákladů s jeho pořízením souvisejících,
- 4) **vlastními náklady** u zásob vytvořených vlastní činností se rozumí přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě část nepřímých nákladů, která se vztahuje k výrobě nebo k jiné činnosti.

Jednotlivé složky majetku a závazků v účetnictví a v účetní závěrce oceňují účetní jednotky následujícími závaznými způsoby:

- hmotný majetek se oceňuje pořizovacími nebo reprodukčními pořizovacími cenami,
- hmotný majetek vytvořený vlastní činností vlastními náklady,
- nakoupené zásoby pořizovacími cenami,
- zásoby vytvořené vlastní činností vlastními náklady,
- peněžní prostředky a ceniny jejich nominálními hodnotami,
- cenné papíry a majetkové účasti cenami pořízení,
- pohledávky a závazky jejich nominálními hodnotami,
- nakoupený nehmotný majetek (kromě pohledávek) pořizovacími cenami,
- nehmotný majetek vytvořený vlastní činností vlastními náklady nebo reprodukční pořizovací cenou, pokud je nižší,
- příchovky zvířat vlastními náklady.

Majetek a závazky, vyjádřené v cizí měně, se přepočítávají na českou měnu kurzem stanoveným v kurzovním lístku České národní banky a to ke dni uskutečnění účetního případu a v účetní závěrce ke dni jejího sestavení následujícím způsobem:

- kurzem "devizy - nákup" u pohledávek,
- kurzem "devizy - prodej" u závazků, nákupu cenných papírů majetkových účastí a u HIM a NIM ¹¹⁾ kromě pohledávek,
- kurzem "devizy - střed" u peněžních prostředků na bankovních účtech,
- kurzem "valuty - střed" u peněžních prostředků v hotovosti a cenin.

U stejného druhu zásob a cenných papírů se za způsob ocenění považuje i ocenění cenou zjištěnou váženým aritmetickým průměrem ¹²⁾ nebo způsobem, kdy první cena pro ocenění přírůstku majetku se použije jako první cena pro ocenění úbytku majetku (tzv. metoda FIFO).

Účetní jednotky (s výjimkou rozpočtových organizací) **odpisu** hmotný majetek kromě zásob a nehmotný majetek kromě pohledávek. Neodpisují se pozemky a dále např. umělecká díla a sbírky. Účetní jednotky sestavují odpisový plán jako podklad k vyčíslení oprav odpisovaného majetku v průběhu jeho používání, v tomto plánu si stanoví postupy odpisování.

Hmotný majetek kromě zásob se odpisuje s ohledem na opotřebení odpovídající běžným podmínkám jeho opotřebení. Podmínky pro jeho odpisování stanovuje Zákon o dani z příjmu ¹³⁾. Nehmotný majetek kromě pohledávek je nutné odepsat nejpozději do pěti let od jeho pořízení.

1.1.4 Inventarizace majetku a závazků (4)

Účetní jednotky inventarizací ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti. U zásob může být inventarizace prováděna průběžně. U peněžních prostředků se musí inventarizace provést minimálně čtyřikrát ročně. Umožňuje-li to povaha hmotného majetku (kromě zásob) mohou účetní jednotky provést inventarizaci v delší lhůtě, která však nesmí překročit dva roky. Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu pěti let po její provedení.

Inventura se provádí **fyzicky** u majetku hmotné povahy (např. Hmotné zásoby, software aj.) a **dokladově** u závazků a u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést inventuru fyzickou (tj. pohledávky, závazky, bankovní účty, úvěry aj.). Fyzickou inventuru, kterou nelze provést ke dni účetní závěrky, lze provádět v průběhu posledních tří měsíců účetního období, popřípadě v prvním měsíci následujícího účetního období. Přičemž musí být znám stav ke dni účetní závěrky. Zjištěné stavy se zaznamenávají v **inventurních soupisech**. Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků. Provedení inventarizace je účetní jednotka prokázat po dobu pěti let po její provedení.

1.1.5 Zásady vedení účetnictví dle zákona (4) ¹⁴⁾

- 1) účetnictví se vede za účetní jednotku jako celek;
- 2) účetní jednotky musí vést účetnictví úplně (jsou zúčtovány všech účetní případy za dané účetní období), průkazným způsobem (účetní případy a zápisy o nich jsou doloženy či prokázány předepsaným způsobem a majetek a závazky byly inventarizovány) správně (nebyly porušeny povinnosti stanovené zákonem o účetnictví tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem;
- 3) účetní jednotky nesmějí měnit v průběhu účetního období způsob oceňování, postupy odpisování, účtování, uspořádání položek účetní závěrky a obsahové vymezení těchto položek;
- 4) účetnictví se vede v peněžních jednotkách české měny a jen v zákonom stanovených případech ¹⁵⁾ i v měnách cizích;
- 5) Účetní jednotka může pověřit vedením svého účetnictví i jinou právnickou či fyzickou osobu. Tímto pověřením se však nezbudivá odpovědnosti za vedení účetnictví.

1.2 Jednoduché účetnictví

Podstatou jednoduchého účetnictví je oddělení evidence peněžních hospodaření od evidence majetku ¹⁶⁾. Jeho cílem je poskytnout podklad pro sestavení základu daně z příjmů, čemuž je přizpůsobena i struktura vedení účetnictví např. v peněžním deníku, kde se všechny peněžní operace účtované v průběhu účetního období účtují již rozdělené na příjmy a výdaje zahrnované či nezahrnované do základu daně. Z tohoto důvodu je jednoduché účetnictví nazýváno též "daňovým účetnictvím".

V soustavě jednoduchého účetnictví účtují: (4)

- a) podnikatelé, kteří nejsou zapsáni v obchodním rejstříku a podnikají na základě živnostenského oprávnění či dle zvláštních předpisů ^{5c)} nebo fyzické osoby provozující zemědělskou výrobu a jsou registrovány,

- b) ostatní fyzické osoby, které pro účely zákona o daních z příjmu prokazují výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, tj. osoby vykonávající tzv. jinou samostatnou výdělečnou činnost,
- c) fyzické osoby, které pobírají příjmy z pronájmu a které rozhodnou v soustavě jednoduchého účetnictví účtovat, nejsou všichni účetními jednotkami,
- d) příspěvkové organizace, jejichž roční objem výdajového rozpočtu nepřesahuje 500.000 Kč,
- e) občanská sdružení, sdružení právnických osob a nadační fondy, pokud nepodnikají či pokud jejich příjmy nedosáhly v předchozím roce výše 3.000.000 Kč,
- f) církve s právní subjektivitou, pokud nepodnikají či pokud nejsou příjemci dotací ze státního rozpočtu.

1.2.1 Účtování v jednoduchém účetnictví

Účtováním se rozumí provádění veškerých účetních zápisů. Pro tento účel vedou účetní jednotky účtující v jednoduchém účetnictví:

- 1) **peněžní deník,**
- 2) **knihu pohledávek a závazků,**
- 3) **pomocné knihy,** mezi něž patří:
 - a) inventární kniha (inventární karty) HIM a NIM,
 - b) inventární karty rezerv a časového rozlišení výdajů,
 - c) inventární kniha finančního majetku ¹⁷⁾,
 - d) inventární karty opravných položek k úplatně nabytému majetku ¹⁸⁾
 - e) kniha zásob (skladní karty),
 - f) kniha pro evidenci cenin ¹⁹⁾,
 - g) kniha pro evidenci nepřímých daní (kniha evidence daně z přidané hodnoty a kniha evidence spotřebních daní), pokud nejsou součástí knihy pohledávek a závazků,
 - h) mzdová evidence (mzdové listy).

Prvním účetním úkonem je **otevření** účetních knih. Zákon účetnictví stanovuje, k jakému dni je účetní jednotka povinna účetní knihy otevřít. Jsou to den vzniku podnikatelského oprávnění, první den účetního období, den následující po dni výmazu z obchodního rejstříku, nebo den účinnosti prohlášení konkurzu nebo vyrovnání.

Otevřením knih se rozumí:

- a) otevření peněžního deníku s převodem počátečních zůstatků peněžních prostředků v hotovosti a na účtech v bankách a průběžných položek z minulého účetního období,
- b) otevření knihy pohledávek a závazků a pomocných knih o ostatních složkách majetku.

V účetních zápisech mohou účetní jednotky nadále pokračovat v dalším účetním období, s podmínkou, že jednotlivá účetní období je nutno zřetelně oddělit.

1.2.2 Účtování v peněžním deníku

Peněžní deník je základní účetní knihou jednoduchého účetnictví. V peněžním deníku účetní jednotka účtuje o (4):

- a) příjmech a výdajích provedených v hotovosti - nejčastěji na základě VPD a PPD 20),
- b) příjmech a výdajích provedených bankou - podkladem jsou především výpisy z bankovního účtu,
- c) v průběžných položkách, které se používají jen při převodech peněžních prostředků mezi pokladnou a bankovními účty,
- d) nepeněžních operacích (např. uzávěrkové operace a operace vyplývající ze zákona o daních z příjmů.

V deníku se neúčtují operace charakteru předpisu plateb, odvodů, vystavených a přijatých vyúčtování (faktur) apod. Účetní zápisy jsou v něm řazeny chronologicky (v časovém sledu) podle jednotlivých účetních dokladů s rozpisem na příjmy a výdaje tak, aby byl přehled o příjmech a výdajích nejvýše za kalendářní měsíc. Účetní jednotka, která v rámci podnikatelské a jiné výdělečné činnosti přijímá platby v hotovosti, je

povinna vést **záznamy denních tržeb** a souhrnně o těchto tržbách účtovat v deníku minimálně jednou měsíčně. Zápisy v deníku se organizují způsobem, který umožňuje zjistit po skončení zdaňovacího období dílčí základy daně z příjmů fyzických osob, popřípadě příjmy a výdaje podle jednotlivých činností v souladu s požadovaným členěním činností daňovém přiznání k dani z příjmů fyzických osob.

Deník obsahuje minimálně následující údaje (4):

- a) přehled o **peněžních prostředcích v hotovosti** v členění na příjem, výdaj a zpravidla také zůstatek (aktuální zůstatek v pokladně po posledním účetním případě),
- b) přehled o **peněžních prostředcích na bankovních účtech** ²¹⁾ v členění na příjem, výdaj a zpravidla také zůstatek,
- c) přehled o **příjmech zahrnovaných do základu daně** s minimálním členěním na - prodej zboží, prodej výrobků a služeb - ostatní,
- d) přehled o **výdajích na dosažení, zajištění a udržení příjmů** s minimálním členěním na:
 - nákup materiálu a zboží,
 - mzdy vč. zálohy na daň z příjmů zaměstnanců, srážek z mezd v prospěch třetích osob ap.,
 - platby pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem, zaměstnavatelem za zaměstnance a za vlastní osobu zaměstnavatele,
 - provozní režii ²²⁾,
- e) přehled o **příjmech, které nesmí ovlivnit základ daně z příjmů účetní jednotky** s členěním zejména na
 - příjmy zdaněné u zdroje srážkou ²³⁾,
 - příjem DPH (od odběratele i správce daně) ¹⁰⁾,
 - úvěry, přijaté peněžní dary a půjčky,
 - peněžní vklad vlastníka účetní jednotky,
 - ostatní (např. dotace na pořízení investičního majetku),

f) přehled o **výdajích, které nesmí ovlivnit základ daně z příjmů účetní jednotky** s členěním zejména na

- nákup HIM a NIM a finančního majetku,
- platba daně z příjmů,
- výdaje na účely, na které byla vytvářena zákonná rezerva),
- platba DPH (dodavateli i správci daně) 10),
- výdaje na osobní potřebu vlastníka účetní jednotky,
- poskytnuté peněžní dary, splátky úvěrů a půjček,
- ostatní,

g) přehled o **průběžných položkách** v členění na příjem a výdaj.

Přehled o výše uvedených složkách účetní jednotka v deníku zabezpečí vhodným, přehledným a srozumitelným způsobem, např. samostatnými sloupci v deníku, číslováním účetních dokladů, kódováním účetních zápisů. Každý účetní případ je v peněžním deníku zachycen na samostatném řádku

Devizové prostředky v deníku se sledují v české měně (Kč). Přepočet zahraniční měny na českou měnu se u peněžních prostředků v bance (devizový účet) a u peněžních prostředků v hotovosti (valutové pokladna) provádí:

- a) v průběhu účetního období směnným kurzem devizového trhu stanoveným ČNB podle platného kursového lístku příslušného dne nebo průměrným (pevným) kurzem ČNB platným po celé předem stanovené období
- b) při uzavírání účetních knih směnným kurzem devizového trhu vyhlášeným ČNB platným ke dni účetní uzávěrky. Kursový rozdíl vyplývající z přepočtu se vyúčtuje při účetní závěrce jako příjem nebo výdaj, který ovlivňuje základ daně z příjmů účetní jednotky.

O nalezených zásobách (přebytky zásob), odpadu a zbytkových produktech vrácených z výroby či jiných činností se v peněžním deníku neúčtuje. Další případy účtování v peněžním deníku viz kapitola "1.2.4 Pomocné knihy - Účtování o investičním majetku" a "1.2.4 Pomocné knihy - Karty rezerv".

Poslední řádek na každé stránce peněžního deníku je určen pro kontrolní součty a operace, jakožto pro formální kontrolu peněžního deníku. Patří mezi ně:

$$\text{Zůstatek peněžní hotovosti} = \text{Příjmy hotovosti} - \text{Výdeje hotovosti} \quad (1)$$

$$\text{Zůstatek na bankovním účtu} = \text{Příjmy na účet} - \text{Výdeje z účtu} \quad (2)$$

$$\text{Celkové příjmy zahrnované do základu daně} = \quad (3)$$

$$= \text{celkový prodej zboží, výrobků a služeb} + \text{celkem ostatní}$$

$$\text{Celkové výdaje zahrnované do základu daně} = \quad (4)$$

$$= \text{celkový nákup materiálu a zboží} + \text{celkové mzdy (vč. zálohy na daň z příjmů zaměstnanců, srážek z mezd ve prospěch třetích osob)}$$

$$+ \text{celkové platby pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem, zaměstnavatelem za zaměstnance a za vlastní osobu zaměstnavatele}$$

$$+ \text{celkovou provozní režii 22).}$$

Dále kontrolujeme správnost následujících vztahů:

$$\text{Příjmy celkem} = \text{Celkové příjmy zahrnované do základu daně} \quad (5)$$

$$+ \text{Celkové příjmy nezahrnované do základu daně}$$

$$+ \text{Celkové příjmy na účtu průběžných položek.}$$

$$\text{Výdaje celkem} = \text{Celkové výdaje zahrnované do základu daně} \quad (6)$$

$$+ \text{Celkové výdaje nezahrnované do základu daně}$$

$$+ \text{Celkové výdaje na účtu průběžných položek.}$$

$$\text{Zdanitelný základ pro výpočet daně z příjmů} = \quad (7)$$

$$= \text{Příjmy zahrnované do základu daně celkem}$$

$$- \text{Výdaje zahrnované do základu daně celkem.}$$

1.2.3 Kniha pohledávek a závazků

Druhou povinnou knihou v jednoduchém účetnictví je kniha pohledávek a závazků, která slouží k evidenci pohledávek a závazků účetní jednotky vůči jiným subjektům. Je to např. evidence:

- jednotlivých dlužníků za splnění dodávky,
- jednotlivých věřitelů za jimi splnění dodávky,
- poskytnutých a přijatých záloh,
- výdeje cenin pracovníkům účetní jednotky,
- pohledávky za manka a škody,
- poskytnuté a přijaté úvěry a bankovní úvěry,
- závazků/pohledávek daně z příjmů,
- zúčtování plateb pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění,
- nároků a závazků u nepřímých daní,
- ostatní pohledávky a závazky.

Dle potřeby se mohou vést i v několika knihách podle činností účetní jednotky a v rámci činností podle jednotlivých dlužníků a věřitelů. Plátcí DPH nebo spotřebních daní jsou povinni evidovat pohledávky a závazky takovým způsobem, aby bylo možné průkazným způsobem finančnímu úřadu prokázat odděleně za každé zdaňovací období a jednotlivé daně zejména:

- daňové závazky za zdaňovací období,
- nárok na odpočet a vrácení daně za zdaňovací období,
- zaplacené zálohy na daň,
- zúčtování nepřímých daní.

1.2.4 Pomocné knihy

Pomocnými knihami nazýváme v soustavě jednoduchého účetnictví účetní knihy doplňující knihy povinné, kterými jsou peněžní deník a kniha pohledávek a závazků. V pomocných knihách se sledují ostatní složky majetku a závazky z pracovněprávních vztahů. Účetní jednotka má povinnost tyto knihy vést, pokud pro tu kterou knihu má použití.

Výčet těchto knih viz v kapitole "1.2.1 Účtování v jednoduchém účetnictví". Uvedený seznam však není vyčerpávající, neboť z existence účetní jednotky může vyvstat potřeba evidence jiných skutečností.

Inventární kniha (inventární karty) HIM a NIM

Investiční majetek patří mezi hodnotově nejvýznamnější složky majetku účetní jednotky. Každá jednotlivá složka majetku je individuálně určená, a proto je nutné každou složku evidovat zvlášť, a to buď v inventární knize, nebo na inventárních kartách. Povinnými náležitostmi jsou (4):

- název či popis HIM a NIM, příp. číselné označení,
- ocenění,
- datum pořízení (nabytí vlastnického práva), u postupně pořízovaného majetku pak datum uvedení do užívání,
- údaje o zvoleném způsobu daňových odpisů,
- částky daňových odpisů za zdaňovací období,
- zřízená věcná práva jako zástavní, věcná břemena apod.,
- datum a způsob vyřazení.

Účetní jednotka má povinnost uchovávat inventární knihu (karty) po dobu tří let po vyřazení daného majetku, pokud byla provedena daňová kontrola (pokud byla provedena později, doba se prodlužuje na jeden rok po provedení této kontroly).

Účtování o investičním majetku

Základním pramenem pro stanovení tohoto majetku je Zákon o daních z příjmů (č. 586/1992 Sb. v pozdějších zněních) ²⁵⁾.

HIM a NIM se **oceňuje**:

- a) pořizovací cenou (viz kapitola "1.1.3 Způsoby oceňování"), přičemž pořizovací cenu majetku v peněžním deníku účtujeme jako daňově neuznatelný výdaj.
- b) reprodukční pořizovací cenou, kdy se ocenění provede ke dni zařazení majetku do užívání (u poplatníka, který má příjmy z pronájmu při zahájení pronájmu). O této skutečnosti se v peněžním deníku neúčtuje (při vkladu majetku do podnikání či při zahájení pronájmu nedochází k pohybu peněžních prostředků).
- c) vlastními náklady. Účtování o pořízení majetku tímto způsobem má následný vliv na základ daně z příjmů, kdy závisí na způsobu předchozího účtování výdajů na investiční činnost. Jsou možné dvě situace:
 1. pokud byly výdaje na investiční činnost účtovány jako daňově neuznatelný výdaj, příslušný majetek se při jeho zařazení do užívání jen zanesení do inventární knihy investičního majetku,
 2. pokud byly výdaje na investiční činnost účtovány jako daňově uznatelné výdaje, je nutné HIM a NIM ve stejném ocenění, jaké tvoří jeho vstupní cenu, zahrnout i do příjmů zahrnutých do základu daně (jako uzávěrkovou operaci) a zaneść do inventární knihy investičního majetku.
- d) hodnotou nesplacené pohledávky zajištěné převodem práva u HIM, který zůstává ve vlastnictví věřitele.
- e) cenou darovaného nebo zděděného majetku stanovenou pro účely daně dědické nebo daně darovací, pokud od nabytí neuplynula doba delší než pět let.

Vstupní cenu zahrnujeme do daňových výdajů až **odpisováním** investičního majetku ¹³⁾. Pokud poplatník majetek užívá k zajištění zdanitelných příjmů jen z části, může uplatnit pouze poměrnou část odpisů v závislosti na rozsahu využití majetku pro výdělečnou činnost.

Vyřazení investičního majetku je konečnou fází držby tohoto majetku. Investiční majetek se vyřazuje:

1) likvidací. Zde je nutné v tzv. likvidačním protokolu vymezit a doložit důvod likvidace majetku, její průběh či údaje o zbytkovém materiálu. Pokud se jedná o dosud plně neodepsaný majetek, poplatník může uplatnit poloviční odpis za rok, ve kterém se majetek likviduje. Při likvidaci stavby v souvislosti s výstavbou stavby nové nebo s jeho technickým zhodnocením ²⁶⁾ je možné uplatnit pouze odpis v poloviční výši a zůstatková cena je pak nedaňovým výdajem na pořízení nového stavebního díla a stává se součástí jeho pořizovací ceny.

2) prodejem, kdy se prodejní cena stává příjmem ovlivňujícím základ daně a zároveň do daňových výdajů se zahrnuje polovina ročních odpisů a zůstatková cena prodaného majetku ²⁹⁾. Při prodeji již odepsaného majetku nelze výdaje uplatnit. Při prodeji neodpisovaného investičního majetku je možné do daňových výdajů zahrnout zůstatkovou cenu jen do výše příjmů z jejich prodeje. (Pokud dojde k prodeji majetku do pěti let od jejich vyřazení ³⁰⁾, je příjem z tohoto prodeje zahrnut do základu daně z příjmů a jako výdaj lze uplatnit zůstatkovou cenu prodaného majetku do výše příjmů z prodeje) ³¹⁾.

3) darováním ³²⁾. V tomto případě darující poplatník nemůže uplatnit zůstatkovou cenu do daňových výdajů. Uplatnit může poloviční roční odpis.

4) vyřazením v důsledku manka nebo škody ³³⁾ je nutné rozlišit příčinu škody, a to:

a) v důsledku živelných pohrom ³⁴⁾ nebo neznámým pachatelem, pak se celá zůstatková cena může do výdajů zahrnout a navíc nemusí do příjmů zahrnovat případnou odčitatelnou položku (viz Příloha č. 1 - Základní ustanovení zákona o DPFO - Položky snižující základ daně, ad 5)"). Případné plnění od pojišťovny je celé daňovým příjmem.

b) v ostatních případech může poplatník uplatnit pouze poloviční odpis a zůstatkovou cenu pouze do výše daňových příjmů (např. plnění od pojišťovny a zároveň je nutno zvýšit daňové příjmy u již dříve provedenou odčitatelnou položku).

5) přeřazením do osobního užívání, kdy poplatník může uplatnit poloviční odpis a zároveň musí zahrnout do daňových příjmů příslušnou odčitatelnou položku.

Karty rezerv

Rezervy ³⁵⁾ a opravné položky vymezuje Zákon o daních z příjmů a zvláštní předpis Zákon o rezervách pro zjištění základu daně (č. 593/1992 Sb.). Podle tohoto zákona mohou poplatníci účtující v jednoduchém účetnictví tvořit následující rezervy:

- a) na opravy hmotného majetku ³⁶⁾,
- b) na pěstební činnost ³⁷⁾,
- c) ostatní, mezi nimiž zákon uznává rezervu na sanaci pozemků dotčených těžbou aj.

Tvorba rezerv se zachycuje v peněžním deníku jako výdaj vynaložený na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Vyúčtují se do výše vytvořené rezervy jako výdaj neovlivňující základ daně z příjmů a nad tuto výši výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Současně se vyúčtuje čerpání rezervy na inventární kartě rezervy. Výše rezervy se vypočte jako podíl rozpočtu nákladů na opravu a počtu let, které uplynou od zahájení tvorby rezervy do předpokládaného termínu zahájení opravy. Rezervy se čerpají pouze do vytvořené výše a nesmějí nabýt aktivního zůstatku.

Rezervy se **zruší** v peněžním deníku jako storno výdajů vynaložených na dosažení, zajištění a udržení příjmů ve stejném zdaňovacím období, kdy pominuly či se změnilы rozhodné skutečnosti, na základě kterých byla rezerva vytvořena. Zrušení rezervy se rovněž vyúčtuje na inventární kartě rezervy. Zrušením rezervy se rozumí buď úplné či částečné vystornování rezervy z jiného důvodu, než jejím čerpáním na účel pro který byla rezerva tvořena (př. snížení rezervy z titulu je-jí nepřiměřené výše, vystornování rezervy z titulu pominutí důvodů, pro které byla rezerva tvořena).

Zůstatky rezerv se převádějí do následujícího období. Rezervy podléhají dokladové inventuře, při které se též posuzuje výše a odůvodněnost rezerv.

Kniha zásob (skladní karty) (4)

Slouží k evidenci zásob ³⁸⁾. K datu inventarizace účetní jednotka prokáže stav zásob v hmotných jednotkách a stanoveným způsobem se ocení. V účetních jednotkách provozujících maloobchodní činnost, při které je technicky obtížné vedení skladních karet podle jednotlivých položek zásob, se za evidenci zásob považují i jiné vhodné způsoby, které prokazují celkový stav zásob, např. kontrola korunou ³⁹⁾. Zvolený způsob evidence zásob účetní jednotka srozumitelně popíše a popis uloží jako účetní písemnost.

Materiál dodaný zákazníkem a převzatý ke zpracování nebo opravám se eviduje v knize pohledávek a závazků, nikoliv v knize zásob. V evidenci investičního majetku a zásob se odděleně sleduje darovaný investiční majetek a zásoby.

Mzdová evidence

Zúčtování mezd pracovníků ⁴⁰⁾ podnikatele se provádí podle platných právních předpisů na mzdových listech. Podkladem pro zápisy ve mzdových listech jsou písemnosti, z nichž musí být patrný:

- a) výpočet mzdy,
- b) stanovení plateb pojistného na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění,
- c) stanovení srážek z mezd včetně zálohy na daň z příjmů,
- d) výše vyplacené zálohy (záloh) na mzdu.

Účetní jednotka musí rovněž doložit vyplacení mzdy pracovníkovi. Mzdové listy nebo účetní písemnosti je nahrazující se uschovávají nejméně po dobu deseti let následujícího po roce, kterého se týkají. Údaje pro účely důchodového zabezpečení a nemocenského pojištění se uschovávají po dobu dvaceti let.

1.2.5 Opravy účetních zápisů

Způsob opravy chybného účetního zápisu závisí na způsobu a technice vedení účetnictví a na době, kdy byla chyba zjištěna. Zásadou pro provádění oprav je, že původní zápis musí být čitelný, a proto opravy nelze provádět mazáním, přelepováním či vytržením listu z knihy. Způsob opravování účetních zápisů si stanoví účetní jednotka sama, a to:

1) **opravným účetním zápisem**, kdy je původní účetní zápis ponechán bez opravy, pouze je k němu připsána informace, že později došlo k opravě (+ údaj o datu opravy). Bezodkladně po zjištění chyby se provede nový účetní zápis již ve skutečném znění. Je-li chyba zjištěna při účtování peněžních prostředků, je oprava provedena během účetního období. Pokud jde o chybu v účtování příjmů či výdajů (mimo peněžních prostředků), provede se oprava až v rámci nepeněžních uzávěrkových operací. Existují dva způsoby tohoto provedení opravy:

a) **storno původního zápisu** a následné nové zaúčtování účetního případu, kdy se chybný zápis zaúčtuje se záporným znaménkem (tak dojde k jeho vyrušení) a následně se účetní případ zaúčtuje znovu, správně. To se zpravidla využívá při chybách ve výběru sloupce peněžního deníku.

b) **doplňkový zápis** se používá při chybě ve výši účtované částky. V tomto případě se doplní nový účetní zápis, který pouze dorovnáva účtované částky na správnou úroveň.

2) **přeškrtnutím** původního chybného zápisu. Původní zápis musí zůstat čitelný a opravená částka či jiný údaj se podle možnosti zapíše nad původní zápis spolu s podpisem opravující osoby a datem provedení opravy. Používá se jen při drobných opravách v ručně vedeném účetnictví.

1.3 Účetní uzávěrka a závěrka v jednoduchém účetnictví

Účetní uzávěrka a závěrka se zpracovává podle platných předpisů (zákon o účetnictví, opatření Ministerstva financí ČR, zákon o daních z příjmů) na konci účetního období, tedy na konci roku. Vychází ze zásady bilanční kontinuity ^{14B)}, a předpokladu nezávislosti účetních období.

1.3.1 Provedení inventarizace

Předpokladem provedení účetní uzávěrky a závěrky je provedení **inventarizace** majetku a závazků účetní jednotky viz kapitola "1.1.4 Inventarizace majetku a závazků". Údaje uvedené v inventurním soupisu se **porovnávají** s údaji uvedenými v jednotlivých knihách jednoduchého účetnictví. Při zjištění nesouladu se vyčíslí tzv. **inventarizační rozdíl**.

Vypořádání a zaúčtování inventarizačních rozdílů se provádí zásadně v tom účetním období, za které se stav majetku a závazků ověřuje, a to i v případě, kdy byla inventarizace provedena až počátkem období následujícího. Mohou nastat následující situace:

- 1) manko ³³⁾ na oběžném majetku (např. zásoby) není daňovým výdajem, o tuto částku je nutné provést storno výdajů, pokud byl již příslušný majetek do výdajů zahrnut. Pokud je manko předepsáno k náhradě, je náhrada daňovým příjmem, pak lze manko do výdajů zahrnout, avšak jen do výše tohoto příjmu.
- 2) škoda ³³⁺³⁴⁾ způsobená živelnou pohromou nebo neznámým pachatelem, je škoda daňovým výdajem vždy v plné výši (tzn. že není třeba provádět storno výdajů). Při náhradě škody zjištěné při inventarizaci od pojišťovny se postupuje stejně jako v případě náhrady manka.

- 1) manko na investičním majetku není možné uplatnit do výdajů zůstatkovou cenou ²⁹⁾, avšak je možné uplatnit poloviční odpis. Naopak je nutno zvýšit daňové příjmy o odčitatelnou položku, pokud byla uplatněna v předchozích třech letech. Pokud je však předepsána náhrada, je možné zůstatkovou cenu zahrnout do výdajů, avšak jen do výše této náhrady.
- 2) Škoda na investičním majetku způsobená živelnou pohromou nebo neznámým pachatelem je daňovým výdajem vždy v plné výši. O škodu na investičním majetku nepůjde v případě, že poškozený majetek nebude vyřazen, ale bude opraven či prodán. Případné výdaje na opravu jsou v plné výši daňově uznatelné a rovněž při prodeji je zůstatková cena daňovým výdajem v plné výši.

1.3.2 Uzavírání účetních knih

Účetní jednotky, které jsou právníckými osobami, uzavírají účetní knihy k poslednímu dni účetního období, ke dni zrušení bez likvidace nebo den účinnosti prohlášení konkursu nebo vyrovnání, kde dni skončení likvidace nebo konkursu. Účetní jednotky, které jsou fyzickými osobami, k posledními dni účetního období, kde dni skončení podnikatelské nebo jiné výdělečné činnosti, ke dni předcházejícímu den účinnosti prohlášení konkursu nebo vyrovnání, ke dni skončení konkursu, ke dni předcházejícímu den zápisu do obchodního rejstříku a ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Pokud se jedná o uzávěrku k poslednímu dni účetního období, jedná se o řádnou účetní uzávěrku. V ostatních případech to je mimořádná uzávěrka (4).

Uzavírání účetních knih je činnost, při níž se doplňují za poslední zápis **v peněžním deníku uzávěrkové účetní operace** týkající se:

1) příjmů zahrnovaných do základu daně z příjmů:

- HIM a NIM vytvořený vlastní činností, pokud účetní jednotka účtovala výdaje související s investiční činností do výdajů zahrnovaných do základu daně z příjmů,

- odpis pasívní opravné položky k úplatně nabytému majetku ¹⁸⁾, kdy odpis činí 1/15 výše opravné položky,
- ziskové kursové rozdíly z devizových účtů a valutových pokladen,
- čerpání zákonných rezerv na výkony prováděné vlastní činností, (a zároveň v roce provedení oprav je poplatník povinen rezervu rozpustit jejím zahrnutím do příjmů, provedená oprava je daňovým výdajem),
- poměrná výše příjmů, popř. výnosů vztahující se k činnosti sdružení bez právní subjektivity ⁴¹⁾,
- případné další příjmy dle zákona o daních z příjmů (např. zrušení reinvestiční odčitatelné položky, vyúčtování chybně zaúčtovaných účetních případů apod.),

2) výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů:

- odpisy HIM a NIM podle zákona o daních z příjmů,
- zůstatková cena vyřazeného HIM a NIM ve výši uznané zákonem,
- odpis aktivní opravné položky k úplatně nabytému majetku,
- cena pořízení prodaného finančního majetku (pokud příjem z prodeje podléhá dani z příjmů),
- ztrátové kursové rozdíly z devizových účtů a valutových pokladen
- tvorba zákonných rezerv,
- zrušení zákonných rezerv, jako storno výdajů, v případě, že pominuly důvody pro tvorbu rezerv,
- darované zásoby jako storno výdajů,
- věcný vklad (zásoby) vlastníka účetní jednotky (vklad zásob nelze zahrnout do výdajů v průběhu zdaňovacího období, ale až v rámci uzávěrkových operací, neboť nedochází k pohybu peněžních prostředků),
- poměrná výše nájemného u finančního pronájmu s následnou koupí najaté věci ⁴²⁾ dle daně z příjmů (úhrady nájemného v průběhu účetního období nejsou daňovým výdajem, neboť nájemné je nutné časově rozlišit),
- poměrná výše výdajů, popř. nákladů, vztahující se k činnosti sdružení bez právní subjektivity ⁴¹⁾,

- případné další výdaje dle zákona o dani z příjmů (např. inventarizační rozdíly, vyúčtování chybně zaúčtovaných účetních případů, přeúčtování částek, které byly v průběhu zdaňovacího období účtovány jako daňový výdaj, avšak v úhrnu nejsou daňově uznatelné - př. technické zhodnocení, apod.).

Příjmové uzávěrkové operace se účtují ve sloupci "Příjmy celkem a "Ostatní příjmy". Výdajové uzávěrkové operace se účtují ve sloupci "Výdaje celkem" a "Provozní režie". V některých případech, vzhledem k charakteru vedení jednoduchého účetnictví, se mohou např. storna výdajů či příjmů zaúčtovávat pomocí záporných znamének do příslušných sloupců.

Dále se zjišťují **souhrnné částky** sledovaných v peněžním deníku (např. peněžní prostředky v hotovosti, na účtech v bance, příjmy a výdaje celkem a v členění požadovaném pro daňové účely, průběžné položky aj.), tzn. součty všech sloupců peněžního deníku.

Dále je vhodné provést **formální kontrolu účtování** v pokladním deníku. Viz kapitolu "1.2.2 Účtování v peněžním deníku".

Následuje zjišťování **údajů pro výpočet základu daně z příjmů** a daňové povinnosti za účetní období.

Podkladem pro výpočet základu daně z příjmů jsou zejména souhrnné částky sloupců "Příjmy celkem" a "Výdaje celkem". Dále se musí brát zřetel na další údaje z peněžního deníku a dalších účetních knih, které mohou ovlivnit výši daňové povinnosti. Jsou to:

- ztráta z předchozích období,
- odčitatelná položka ze vstupní ceny pořízeného HIM,
- poskytnuté dary,
- slevy na dani,
- příjmy/výdaje, které jsou součástí jiného dílčího základu daně než Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (v daňovém přiznání se uvádějí na jiném místě).

Poté se **uzavřou knihy pohledávek a závazků a ostatní pomocné knihy** se zřetelným oddělením jednotlivých účetních období, pokud se pokračuje v účetních zápisech i v dalším účetním období.

1.3.3 Účetní závěrka

Na podkladě údajů peněžního deníku, knih pohledávek a závazků a ostatních pomocných knih o složkách majetku a závazků účetní jednotka sestaví **výkaz o majetku a závazcích** (podobný rozvaze v podvojném účetnictví) a **výkaz o příjmech a výdajích**. Výkazy, které tvoří účetní závěrku jsou též součástí tiskopisu daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Účetní jednotka má povinnost uschovávat účetní závěrku po dobu deseti let následujících po roce, kterého se týkají. Originály i kopie těchto dokladů musí obsahovat originální podpis fyzické osoby, která je účetní jednotkou (podnikatelem). (4)

Ve výkazu o majetku a závazcích se uvádí údaje jednak běžného období, jednak období minulého. Výkaz obsahuje následující položky:

1) majetek:

- HIM a NIM - uvádí se v zůstatkových cenách na základě údajů z inventární knihy investičního majetku,
- zásoby - oceňují se pořizovací cenou, pokud nejsou pořízeny úplatně, pak se použije cena reprodukční, příp. vlastní náklady, podkladem je kniha zásob.
- pohledávky - údaje čerpány z knihy pohledávek a závazků,
- peníze - údaje čerpány z peněžního deníku,
- bankovní účty - dtto; případný kontokorentní úvěr se запиše do položky "úvěry",
- ceniny - údaje čerpány z knihy pro evidenci cenin,
- majetkové cenné papíry - z inventární knihy finančního majetku,
- ostatní finanční majetek - dtto,
- opravné položky k nabytému majetku aktivní - uvádí se v zůstatkové ceně, podkladem je inventární kniha k opravné položce,

2) závazky:

- závazky - čerpají se z knihy pohledávek a závazků,
- úvěry - dtto,
- rezervy - čerpají se z inventární knihy opravných položek,
- opravné položky k nabytému majetku pasivní.

Jako podklad pro výkaz příjmů a výdajů slouží peněžní deník. Tento výkaz obsahuje:

- 1) příjmy za zdaňovací období, to jsou: prodej zboží, výrobků a služeb, ostatní příjmy (zahrnované do základu daně), uzávěrková úprava příjmů,
- 2) výdaje za zdaňovací období: nákup materiálu a zboží, mzdy, platby pojistného, provozní režie, uzávěrková úprava výdajů,
- 3) celkem příjmy, celkem výdaje
- 4) rozdíl příjmů a výdajů.

Hospodářský výsledek účetní jednotky za účetní období se zjistí v peněžním deníku jako rozdíl mezi příjmy a výdaji celkem s výjimkou plateb, které nejsou výdajem vynaloženým na dosažení, zajištění a udržení příjmů a s výjimkou příjmů od daně osvobozených nebo do základu daně z příjmů nezahrnovaných.

Kapitola č. 2

Přechod z jednoduchého na podvojný účetnictví podnikatelů

Přechod mezi dvěma účetními systémy je buď zcela dobrovolný, nebo je naopak ze zákona o účetnictví a z obchodního zákoníku povinný. V prvním případě se jedná buď o podnikatele nezapsané do obchodního rejstříku, kteří se z vlastní vůle rozhodnou účtovat v podvojném účetnictví. Pak jsou po přechodu povinni účtovat v podvojném účetnictví po celé účetní období. Dále se jedná o podnikatele - podnikající jako FO, kteří se z vlastní vůle rozhodli, že se budou registrovat v obchodním rejstříku. Pak zápis do obchodního rejstříku podmiňuje vedení podvojného účetnictví.

Povinnost vedení podvojného účetnictví nastává též v následujících případech:

- mění-li podnikatel právní formu podnikání z pozice FO na určitý typ obchodní společnosti nebo družstva,
- zavede-li podnikatel - FO živnost průmyslovým způsobem,
- díky růstu podnikatelské aktivity dosáhla výše jeho čistého obrátu v posledních dvou účetních obdobích částku, která zakládá povinnost ověření účetní závěrky auditorem (tato výše v současnosti činí 40 milionů Kč).

2.1 Jednotlivé kroky při přechodu na podvojný účetnictví

Před přechodem z jednoduchého na podvojný účetnictví podnikatelů je nutné provést inventarizaci veškerého majetku a závazků a uzavřít v jednoduchém účetnictví všechny účetní knihy. Viz též Příloha č.3 - Stručný přehled podvojného účetnictví.

2.1.1 Převod počátečních zůstatků (4)

Na základě výsledků inventarizace se stavy majetku a závazků (dosud vedených v knihách pohledávek a závazků a v dalších pomocných knihách) převedou jako počáteční zůstatky příslušných syntetických účtů (viz příloha č.2 - Účetní osnova pro podnikatele). Postupuje se následovně:

- stav NIM a HIM v pořizovacích cenách se uvede jako počáteční zůstatek příslušných účtů v účtových skupinách 01, 02, 03;
- součet odpisů k NIM a HIM se uvede jako počáteční zůstatek k příslušným účtům v účtových skupinách 07 a 08;
- stav poskytnutých záloh na pořízení HIM a NIM se uvede jako počáteční zůstatek k příslušným účtům v účtové skupině 05;
- stav nedokončených investic nehmotné či hmotné povahy se uvede na účtu 041 a 042;
- opravná položka k nabytému majetku se v původní výši uvede na účtu 097 a součet odpisů k ní na účtu 098;
- finanční majetek se uvede na příslušných účtech účtových skupin 06, 21, 22, 25, 26 (nevyrovnaný rozdíl průběžných položek v peněžním deníku);
- zásoby vložené do podnikání podnikatelem, které nebyly uplatněny v daňových výdajích;
- vytvořené rezervy a časové rozlišení výdajů zachycené v pomocných knihách se uvedou na účtu 541;
- závazky z titulu pořízení majetku (s výjimkou pořízení zásob, cenin a služeb) se vykazují ve výši uvedené v knize závazků na příslušných účtech účtových tříd 3 a 4;
- přijaté a poskytnuté půjčky a úvěry ve výši uvedené v knize pohledávek a závazků se vykáží na příslušných účtech v účtových třídách 2, 4, příp. 3;
- závazky a pohledávky z titulu daní, eventuálně záloh na daně s výjimkou závazků z titulu daní uznaných jako výdaj vynaložený k dosažení, zajištění a udržení příjmů se uvedou na příslušných účtech účtových skupin 34 a 37;

- na účtu 491 se uvede rozdíl mezi účty aktiv a cizích pasiv, na kterých se proúčtovaly převody podle bodu a) až k).

2.1.2 Následné účetní operace (4)

Na základě výsledků inventarizace se v účetních knihách podvojného účetnictví 5) proúčtují následující účetní operace:

- zálohy přijaté (poskytnuté) s výjimkou záloh na pořízení IM se vyúčtují na příslušný účet v účtové třídě 3 a na vrub účtu 581 (ve prospěch 681);
- závazky z titulu pořízení zásob, cenin a přijatých externích služeb se vyúčtují v prospěch příslušného závazkového účtu v účtových skupinách 32 nebo 47 a na vrub účtu 581; plátcí DPH vyúčtují na vrub účtu 581 pouze závazek bez DPH, která bude vyúčtována na vrub účtu 491; v případě částečně uhrazeného závazku se na účet 491 vyúčtuje je část DPH neuhrazená dodavateli;
- závazky z titulu daní uznaných jako výdaj vynaložený k dosažení, zajištění a udržení příjmů pro daňové účely a poplatků se vyúčtují na vrub účtu 581 a ve prospěch příslušného účtu účtové skupiny 34;
- závazky vůči zaměstnancům z titulu závislé činnosti a závazky k institucím sociálního zabezpečení se vyúčtují na vrub účtu 581 a ve prospěch účtu 331 a 336;
- pohledávky z titulu prodeje majetku a služeb se vyúčtují na vrub příslušného účtu pohledávek v účtové třídě 3 se souvztažným zápisem ve prospěch účtu 681; plátcí DPH vyúčtují ve prospěch účtu 681 pouze pohledávku bez daně z přidané hodnoty, která se vyúčtuje ve prospěch účtu 491;
- stav zásob s výjimkou bodu g) se vyúčtuje na vrub příslušných účtů účtových skupin 11, 12, 13 a ve prospěch účtu 681;
- stav cenin se vyúčtuje na vrub účtu 213 a ve prospěch účtu 681;
- individuální podnikatel může odepsat pohledávku (zákon o daních z příjmů); individuální podnikatel může též vytvořit opravnou položku k pohledávkám (zákon o rezervách) pro zjištění základu daně z příjmů.

Kapitola č. 3

Vedení jednoduchého účetnictví v podmínkách malého pensionu

Pension, tj. nevelká či dokonce malá ubytovací jednotka poskytující současně ubytování i stravování, je fenoménem, se kterým se setkáváme až po politicko hospodářských proměnách v roce 1989.

Ubytovací objekty v rekreačních oblastech jsou silně ekonomicky závislé na počasí. Nedostatek sněhu v zimě či deštivé léto jsou trvalou ekonomickou obavou. Pro majitele hotelů a pensionů v Jizerských horách platí poznatek, že dobrá zima, jako hlavní sezóna, dává možnost ekonomicky přežít i přes špatné léto. Špatná zima pro jizerskohorský hotel s řadou nezbytných zaměstnanců je hospodářskou pohromou. Není neobvyklým jevem dneška, že řada hotelů krachuje. V tomto směru převažující tzv. rodinné pensiony, vedené zpravidla manželskou dvojicí s případnou krátkou cizí výpomocí v sezónní "špičce", jsou ekonomicky stabilnější než hotely a velké pensiony.

3.1 Uvedení do problematiky praktického příkladu

Předmětem pozornosti této kapitoly je metoda a technika vedení účetnictví rodinného penzionu „Pohoda“ v Bedřichově v Jizerských horách. Jako vzor posloužil skutečně existující pension, potřebné údaje však byly vhodně upraveny. K bližší informaci je potřebné uvést následující skutečnosti:

Pension je ve spoluvlastnictví manželů Pavla a Ivany Forstových, kteří podnikají společně a nerozdílně a rovnoměrně se podílejí i na výsledcích hospodaření. Penzion vznikl v roce 1991. Manželé Forstovi bydlí mimo pension. K provozu pensionu si vystačí vlastními silami, s občasnou výpomocí ostatních členů rodiny. Účetnictví o mzdách (zaměstnanců tudíž odpadá). K provozním

potřebám je používán osobní automobil, který není zahrnut do majetku penzionu. Jízdy pro potřebu penzionu se zapisují do „Knihy jízd“ a měsíčně vyúčtovává (interní doklad).

V letech 1991-92 nebylo účetnictví vedeno a daň z příjmů byla odvozována z doložených tržeb, snížených o příslušné procento reprezentující výdaje. Teprve od roku 1993 je vedeno řádné účetnictví. Vzhledem k tomu, že v současnosti tržby nepřekračují za tři po sobě následující měsíce částku Kč 750 tisíc, je vedeno jednoduché účetnictví bez účtování DPH, a to ručním způsobem. Hlavní účetní knihou je „Peněžní deník“. Prostřednictvím bankovního účtu jsou hrazeny pravidelné platby (pojištění, telefon aj.) a velké předsezónní nákupy potravin, zboží (nápojů) a paliv. V roce 1996 došlo k zabudování plynového vytápění z plynového zásobníku.

Forstovi však mají konkrétní výhledy pro nejbližší dva roky. Po ukončení přístavby a nástavby bude rozšířena ubytovací kapacita. Tím se zvýší tržby, takže předpokládají, že od roku 2003 budou plátcí DPH. Zároveň uvažují o přechodu na účetnictví podvojně s využitím počítače.

3.2 Technika a metodika účtování

Typickým znakem činnosti penzionu je rozsáhlý počet drobných příjmových a výdajových položek v hotovosti (reprezentujících měsíčně 80 - 160 položek) a poté velké předsezónní nákupy potravin a zboží (nápojů) a dodávky paliv. Tyto okolnosti vedly k tomu, že místo klasické metody přímého zápisu do Peněžního deníku, které lze znázornit takto:

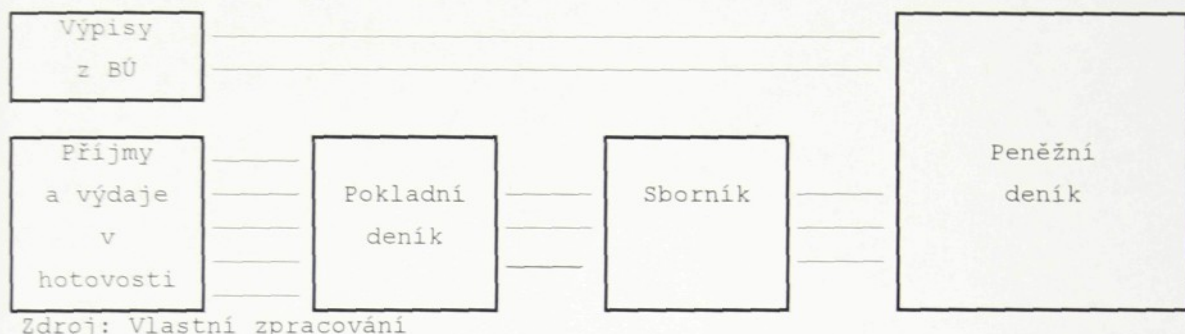
Obr. č. 3.2.1 - Schéma zápisu hospodářských operací do peněžního deníku

Zdroj: Vlastní zpracování

byla v našem případě byla zvolena vhodnější metoda zápisu, kterou lze opět schematicky znázornit takto:

Obr. č. 3.2.2 - Schéma modifikovaného zápisu hospodářských operací do peněžního deníku

3.2.1 Pracovní postup

V příloze číslo 5 (Podklady pro praktický příklad) naleznete veškeré podklady pro zpracování praktického příkladu.

- 1) Do „Peněžního deníku“ jsou průběžně během měsíce zapisovány jen došlé výpisy z banky.
- 2) Příjmy a výdaje v hotovosti (tvořící převážnou většinu účetních případů) jsou během měsíce průběžně v chronologickém pořádku zapisovány do „Pokladního deníku“ (Příloha č. 5: Tabulka č. 4), který se denně uzavírá.
- 3) Denní obraty „Pokladního deníku“ jsou za týž den zapsány do „Sborníku k pokladnímu deníku“ (Příloha č. 5: Tabulka č. 5), kde se současně rozepisují do příslušných sloupců dle členění v Pokladním výkazu.
- 4) Koncem měsíce jsou jednotlivé sumarizované druhy příjmů a výdajů „Sborníku“ podkladem pro vyhotovení souhrnných příjmových a výdajových pokladních dokladů a vyúčtovány v „Peněžním deníku“ (Příloha č. 5: Tabulka č. 6).

Tato metoda dodržuje zásadu chronologických i systematických zápisů. Vzhledem k velkému počtu účetních dokladů, často několikakorunových částek, tato metoda lépe vyhovuje. Navíc je důležité, že tímto způsobem vedené účetnictví několikrát kontroluje zapisované částky a Peněžní deník obsahuje jen zápis sumárních částek a je tudíž přehledný a zamezuje tak výlučně případné opravy zápisů v hlavní účetní knize. Proto je použitá metoda s využitím Sborníku přehledná a nevyžaduje časté stránkové převody a usnadňuje číselnou kontrolu.

Naskýtají se však i varianty jiné. Např. na denní obraty Peněžního deníku vyhotovit souhrnný příjmový a souhrnný výdajový doklad a provést zápis přímo do Peněžního deníku, tj. bez využití sborníku. To však může měsíčně znamenat stále až 62 zápisů do Peněžního deníku, čímž se tento způsob opět stává méně přehledným, vyžaduj časté stránkové převody, a tím i možnost chyb v zápisu a nutné stránkové kontroly.

3.2.2 Pomocné účetní knihy

V souladu s předpisy o vedení jednoduchého účetnictví je nutná a potřebná následující evidence:

- Kniha závazků a pohledávek (Příloha č. 5: Tabulka č. 7),
- Evidence DHIM (Příloha č. 5: Tabulka č. 8),
- Deník zásob,
- Inventární karty HIM (Příloha č. 5: Tabulky č. 9 - 11),
- Karta plateb pojištění (Příloha č. 5: Tabulka č. 12),
- Účetní uzávěrkové operace (Příloha č. 5: Tabulka č. 14)
- Odpisový plán (Příloha č. 5: Tabulka č. 15),
- Inventární karta rezerv (Příloha č. 5: Tabulka č. 16).

K celkovému přehledu o rozsahu vedené evidence slouží:

- Seznam účetních knih a karet (Příloha č. 5: Tabulka č. 1),
- Seznam použitých zkratek (Příloha č. 5: Tabulka č. 2).

3.3 Praktický příklad

Cílem je proúčtovat v jednoduchém účetnictví typické účetní případy v průběhu jednoho měsíce včetně závěrečných účetních operací, provést potřebné uzávěrkové práce, které vyústí ve vypracování „Daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob“ (DPFO).

Východiskem účtování jsou docílené obraty za měsíce leden-listopad (I.-XI.) roku 2000, uvedené v řádku č.1 „Peněžního deníku“ (Příloha č. 5: Tabulka č.6).

K bližšímu porozumění stavby účetních případů jsou nutná tato vysvětlení:

- v listopadu roku 2000 poukázal dle telefonické dohody budoucí host pan Bedřich Kuba z Prahy zálohu na rezervaci pobytu v prosinci 2000 v Kč 50 tisíc na účet banky;
- v roce 2001 bude realizována oprava střechy pensionu v rozpočtované částce Kč 386 tisíc. Na tuto částku je od roku 1998 po tři roky tvořena rezerva Kč 120 tisíc ročně, takže dosud vytvořená rezerva činí Kč 240 tisíc.

Z pomocných účetních knih a další operativní evidence je názorně vedena jen „Kniha závazků“, dvě inventární karty HIM (odpis rovnoměrný a zrychlený), evidence DHIM, „Karta bankovních úroků“, „Odpisový plán“, „Karta plateb zdravotního a sociálního pojištění“, „Karta rezervy na opravu střechy“ a „Seznam uzávěrkových účetních operací“ (viz Příloha č. 5: Podklady pro praktický příklad).

Obsahem měsíčního účtování jsou:

- a) účtování výpisů z bankovního účtu za prosinec roku 2000 (Příloha č. 5: Tabulka č. 3),
- b) účtování příjmů a výdajů v hotovosti za totéž účetní období (jde celkem o 45 položek zapsaných do „Pokladního deníku“ a zahrnutých do Sborníku k pokladnímu deníku a není tudíž popisována; denní nákupy pečiva se nezapisují do „Deníku zásob potravin“, ale jsou zaznamenány na samostatném listu).

3.4 Závěrečné práce

Pozn.: konkrétní čísla uvedená v následujícím textu vyplývají z účetních případů vedených v účetních knihách a evidencích v Příloze č. 5: Podklady pro praktický příklad.

3.4.1 Měsíční uzávěrkové práce

Provádíme:

- **uzávěrku Pokladního deníku**, kdy jistíme a zapíšeme měsíční úhrny příjmů a výdajů a provedeme účetní kontrolu pokladního zůstatku (viz Obr. č. 3.4.1).

Obr. č. 3.4.1 - Kontrola pokladního zůstatku

Položka	Částka (Kč)
Pokladní hotovost k 01.12.2000	19.046,10
Příjmy XII.	21.898,--
Celkem	40.944.10
Výdaje XII.	- 32.633,50
Pokladní hotovost k 31.12.2000	8.310,60

Zdroj: Vlastní zpracování

- **uzávěrku Sborníku**, kde součty ve sloupci Příjmy a Výdaje musí souhlasit s Pokladním deníkem. Podle jednotlivých sloupců příjmů a výdajů vypíšeme na úhrnné částky příjmové a výdajové pokladní doklady (srovnej se zápisy v Peněžním deníku doklady V32 - V34, P38 a 39 a Vn1).
- **měsíční uzávěrku Peněžního deníku**, kde do řádku č.13 zapíšeme úhrny jednotlivých sloupců 1 - 23 provedeme kontrolu:

$$\text{sl. 8} + \text{sl. 9} + \text{sl. 10} = \text{sl. 7} \quad (\text{Kč } 1.346.219,--) \quad (8)$$

$$\text{sl. 15} + \text{sl. 16} + \text{sl. 18} + \text{sl. 19} = \text{sl. 14} \quad (\text{Kč } 982.889,--) \quad (9)$$

Na závěr provedeme číselnou kontrolu z údajů uvedených v řádku 13:

sl. 1 - sl. 2	(Kč 8.310,60)	(10)
sl. 3 - sl. 4	(Kč 358.714,--)	
	(Kč 367.025,--)	

Stav k 01.01.2000 =		(11)
= hotovost + BÚ	(Kč 259.500,--)	
+ sl. 7 - sl. 14 - sl. 20	(Kč 367.025,--)	

Pozn.: nezahrnujeme obraty sloupců 5 a 6 Peněžního deníku, protože úhrny jsou shodné. Jinak sl. 6 přičítáme a sl. 5 odečítáme.

3.4.2 Roční uzávěrkové operace

Po provedené inventarizaci zásob a výpočtu odpisů HIM přikročíme k uzávěrkovým operacím v Peněžním deníku, kterými v našem příkladu jsou:

Obr. č. 3.4.2 - Konkretizace uzávěrkových operací

	Částka (Kč)	Doklad	Sloupec PD	Oper. evidence
Tvorba rezervy na opravu střechy	120.000,--	Vn2	14,19	K-REZ
Roční odpisy HIM	88.856,--	Vn3	14,19	K-ODP
Zjištěné manko u zásob potravin	284,--	01	14,15	KZP

Zdroj: Vlastní zpracování

Poté provedeme součty sloupců 14 až 19 Peněžního deníku (12)
a zjistíme tak, že zdanitelné:

Příjmy roku 2000 činily v úhrnu (sl. 7)	Kč 1.346.219,--
Výdaje roku 2000 (sl.14)	- Kč 1.191.461,--
takže daňový základ roku 2000 činí:	Kč 154.758,--

Na každého z manželů Forstových připadají:

(13)

Příjmy	Kč 673.109,--
Výdaje	- <u>Kč 595.730,50</u>
Daňový základ	Kč 77.379,--

3.4.3 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob (DPFO)

Podle zjištěných údajů v Peněžním deníku a z další vedené operativní evidence se vyplní tiskopis DPFO (Příloha č. 5: Tabulka č. 17). Vyhotovují jej oba dva z manželů zvlášť. Tiskopis přiznání k DPFO se předkládá Finančnímu úřadu v Jablonci nad Nisou do 31. Března 2001. Odvedená daň pro FÚ není výdajem ovlivňujícím základ daně z příjmu a vyúčtuje se do sloupců 20 a 22 Peněžního deníku jako nezdanitelný výdaj.

Závěr

Účetnictví ve své bohaté historii prodělalo několik významných etap co do techniky účetních zápisů. Z původně výlučně ruční techniky zpracování došlo v době nepříliš vzdálené ke způsobu strojního zpracování (účtovací stroje, stroje na děrné štítky) až k současnému využití výpočetní techniky - počítačů. Rozsah a složitost účetních záznamů využívala i zřejmých metod zpracování účetních operací (deníky, sborníky a jejich účelová kombinace). Oba uváděné aspekty (technika i metodika) zpracování účetních zápisů nacházejí uplatnění všeobecně.

Jestliže u velkých nebo středně velkých hospodářských jednotek se výlučně uplatňuje metoda podvojného účetnictví a použití počítače je nejefektivnější, nemusí totéž platit u malých jednotek, převážně živnostenského charakteru, kterým většinou dostačuje jednoduché účetnictví.

Je na úvaze podnikatele, zda si toto účetnictví povede sám (ručním způsobem nebo s pomocí počítače) nebo použije služeb specialistů (účetních kancelářů).

Dále bych chtěla upozornit na skutečnost, že již během přípravy a zpracování podkladů došlo ke změnám v zákonech o daních či zákonu o účetnictví. Proto je nezbytné i nadále sledovat ve Sbírce zákonů uváděné novely zákonů a vyhlášená opatření, jimiž by každá změna měla být oznámena, a samozřejmě i Finanční zpravodaj či periodikum Účetnictví, v nichž je úplný text případných změn uváděn.

Tímto chci též poděkovat svému vedoucímu, konzultantovi - mému dědečkovi a mým rodičům za trpělivost, kterou mi věnovali při získávání systematických, teoretických a praktických informací pro mou závěrečnou bakalářskou práci.

Seznam použité literatury

- DĚDIČ, J.: Učebnice práva pro ekonomy, 1. vyd. Praha, 1994
- FIŠEROVÁ, E.: Podvojně účetnictví pro podnikatele, 2. vyd. Praha, 1994
- CHROMÁ, D.: Účetnictví, 1. vyd. Praha, 1994 - 1995, 2 sv.
- FIALA, J.: Jednoduché účetnictví nejen pro podnikatele, 2. vyd. Ostrava, 1999
- LINHART, J.: Jednoduché účetnictví pro podnikatele 2000, 2. vyd. Praha 2000
- ONDRUŠOVÁ, B.: DPH 2001 - neplatte víc, než musíte, 7. vyd. Praha 2001
- PEARCE, D.W.: Macmillanův slovník moderní ekonomie, 4. vyd. Praha 1992
- PELC, V.: Jednoduché účetnictví pro neúčethí, 2. vyd. Praha, 2000
- VONTOR, P: Účetní závěrka v jednoduchém účetnictví, 1. vyd. Praha, 1996

- (1) Daňové zákony - úplná znění platná k 1.8.2000, Praha 2000
- (2) Úplné znění - Občanský zákoník pro rok 2000 a 2001, Praha 2000
- (3) Úplné znění - Obchodní zákoník k 1.1.2001, Praha 2000
- (4) Úplné znění - Účetnictví k 20.9.2000, Praha 2000
- (5) Úplné znění - Živnostenský zákon, Praha 2000

Seznam příloh

Příloha č. 1: DPFO z podnikání FO a daňové přiznání	50
Základní ustanovení zákona o DPFO z podnikání	50
Příjmy z podnikání a základ daně	51
Položky snižující základ daně	52
Daň a daňové zálohy	53
Daňové přiznání	54
 Příloha č. 2: Účtová osnova pro podnikatele (vymezení tříd a případných skupin účtů a účtů dle potřeby kapitoly druhé)	 56
 Příloha č. 3: Stručný přehled podvojného účetnictví	 57
 Příloha č. 4: Dodatky a vysvětlivky	 60
 Příloha č. 5: Podklady pro praktický příklad	 74
Seznam podkladů pro praktický příklad	74
Tabulky 1 - 16	
Vyplněný formulář k DPFO	

DPFO z podnikání FO a daňové přiznání

Základní ustanovení zákona o DPFO z podnikání

Poplatníkem ⁴³⁾ této daně jsou fyzické osoby, která mají bydliště v ČR nebo se v ČR obvykle zdržují. Jejich daňová povinnost se vztahuje na příjmy plynoucí ze zdrojů jak na území ČR, tak ze zdrojů v zahraničí.

Předmětem daně, ve znění této práce, jsou příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti. Příjem může být peněžní i nepeněžní ⁴⁴⁾. Předmětem daně nejsou příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů; nemovitý majetek, movité věci, majetková práva, pokud jsou získána zděděním, darováním s výjimkou příjmů z nich plynoucích; úvěry a půjčky.

Od daně jsou mimo jiné ⁴⁶⁾ **osvobozeny:**

- příjmy z prodeje nemovitostí, nebytových prostor a bytů, kdy minimální doba mezi nabytím a prodejem nepřesahuje pět let,
- příjmy z provozu malých vodních elektráren, větrných, solárních, tepelných elektráren aj.,
- příjmy z nemocenského a důchodového pojištění, státní sociální podpory apod.,
- podpory a příspěvky z prostředků nadací, nadačních fondů a občanských sdružení apod.,
- plnění z pojištění osob,
- dotace a granty ze státního rozpočtu, rozpočtu měst a obcí na pořízení HIM nebo jeho technického zhodnocení,
- příjmy plynoucí z odpisu závazků při vyrovnání provedeném podle zákona o konkurzu a vyrovnání; hospodářský výsledek (zisk), o který příjmy převyšují výdaje, plynoucí ze zpeněžení konkurzní podstaty,
- úrokové výnosy plynoucí z hypotečních zástavních listů,

- příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně, orgánem správy sociálního zabezpečení a příjmy z penále z přeplatků pojistného, které zdravotní pojišťovna vrátila po uplynutí lhůty,
- příjmy plynoucí ve formě daru jako reklamního předmětu 47), jehož hodnota nepřesáhne 200 Kč.

Příjmy z podnikání a základ daně (1)

Příjmy z podnikání jsou:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- příjmy ze živnosti,
- příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů 5c),
- podíly společníků v.o.s., a komplementářů k.s. na zisku.

Příjmy, které jsou dosaženy z činnosti provozované **za spolupráce** druhého z manželů a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení se rozdělují tak, aby podíl připadající na spolupracujícího manžela nečinil více než 50%. Maximální částka, o kterou příjmy přesahují výdaje, smí činit nejvýše 540.000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období (nebo 45.000 Kč za každý i započatý měsíc této spolupráce).

V ostatních případech spolupráce manžela a ostatních osob žijících v domácnosti s poplatníkem se příjmy dosažené při podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti rozdělují na spolupracující osoby tak, aby jejich podíl na společných příjmech a výdajích činil v úhrnu nejvýše 30% (absolutní částka činí maximálně 180.000 Kč za zdaňovací období u jedné osoby; 15.000 Kč měsíčně). Výše podílu u těchto spolupracujících osob musí být stejná. Příjmy a výdaje nelze rozdělovat na děti až do ukončení povinné školní docházky a na vyživované děti a manžela.

Základem daně jsou výše uvedené příjmy, snížené o výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení 48). Pro zjištění základu daně se vychází z účetnictví vedeného podle zákona č. 563/1991 Sb. Neuplatní-li poplatník tyto výdaje, může uplatnit výdaje "paušálně" ve výši: 50% z příjmů ze zemědělství, 30% z příjmů z poskytnutých práv průmyslového a duševního

vlastnictví a 25% z příjmů ze živnosti a z jiného podnikání podle zvláštních předpisů. V této částce výdajů jsou zahrnuty veškeré výdaje poplatníka vynaložené v souvislosti s dosahováním příjmů z podnikání, kromě pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, které může poplatník uplatnit v prokázané výši navíc.

Položky snižující základ daně (1)

Daňový základ je možné snižovat pomocí položek stanovených v zákoně o daních z příjmů. Daňové "úlevy" tedy představují:

- zákonem stanovené **částky snižující základ daně z příjmů u fyzických osob**, jsou to částky 50):
 - a) nezdanitelného minima na poplatníka,
 - b) na vyživované dítě žijící v domácnosti s poplatníkem,
 - c) na manžela žijícího s poplatníkem v domácnosti, pokud nemá vlastní příjmy přesahující za zdaňovací období 34.920 Kč,
 - d) při pobírání částečného či plného invalidního důchodu,
 - e) při soustavné přípravě na budoucí povolání studiem poplatníka.
- **Hodnota darů** poskytnutých obcím a právníckým osobám se sídlem na území ČR na financování vědy a vzdělávání, výzkumných a vývojových účelů, kultury, školství, na policii, požární ochranu, na ochranu zvířat, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární a charitativní společnosti a církve, aj., pokud úhrnná hodnota darů ve zdaňovacím období přesáhne 2% ze základu daně anebo činí alespoň 1.000 Kč. V úhrnu lze odečíst nejvýše 10% ze základu daně. Jako dar na zdravotnické účely se hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce oceňuje částkou 2.000 Kč.
- Částka, která se rovná **úrokům** zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření a úrokům z hypotečního úvěru banky, sníženým o státní příspěvek. Dále pak lze odečíst platbu příspěvků poplatníkem na penzijní připojištění se státním příspěvkem (částka se sníží o 6.000 Kč, maximálně lze odečíst 12.000 Kč).

- **Daňová ztráta**, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období nebo jeho část, a to nejdéle v sedmi zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, za které se daňová ztráta vyměřuje.

- Tzv. **reinvestiční položka**, která činí:

- a) 10% vstupní ceny HIM (musí být zařazen v odpisové skupině 1,2 a 3, kromě letadel, osobních automobilů, člunů, které neslouží k provozování daných dopravních služeb, umělých květin, "přístroje pro domácnost", televizní a rozhlasové přijímače, apod.),
- b) 15% vstupní ceny zařízení na čištění odpadních vod,
- c) 15% vstupní ceny zařízení na zpracování surovin,
- d) 20% vstupní ceny zemědělských a lesnických strojů.

Pokud poplatník reinvestiční odčitatelnou položku neuplatnil, protože jeho základ daně byl na uplatnění nízký, může tak učinit v nejbližším zdaňovacím období, ve kterém dosáhne vhodného základu daně.

Nárok na reinvestiční položku zaniká, když do tří let následujících po roce, kdy byla odčitatelná položka uplatněna, dojde k vyřazení majetku nebo pronájmu majetku (to neplatí v příp., že k vyřazení dojde v důsledku škody způsobené živelnou pohromou). V roce, kdy došlo k zániku nároku, je poplatník povinen zvýšit příjmy o uplatněnou odčitatelnou položku.

Daň a daňové zálohy (1)

Výše daňové povinnosti se vypočítá ze základu daně sníženého o nezdánitelnou část základu daně a odčitatelné položky od základu daně, zaokrouhleného na celá sta Kč dolů. pomocí sazeb daně uvedených v zákoně o daních z příjmů fyzických osob. Poplatníkům se částka daně navíc snižuje o zákonem danou částku za každého zaměstnance se změněnou pracovní schopností a se změněnou pracovní schopností s těžším zdravotním postižením.

Daň se nepředepíše a neplatí, nepřesáhne-li 100 Kč nebo celkové zdanitelné příjmy nečiní u fyzické osoby více než 10.000 Kč. To však neplatí, vybírá-li se daň srážkou ²³⁾.

Zálohy se platí v průběhu zdaňovacího období. Zálohové období je od 1. dne následujícího po uplynutí posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání za minulé zdaňovací období (31.3., popř. 30.6.) do posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání v následujícím zdaňovacím období. Při výpočtu záloh se vychází z poslední známé daňové povinnosti.

- a) zálohy neplatí poplatníci, jejichž poslední známá daňová povinnost nepřesáhla 20.000 Kč,
- b) pokud poslední známá daňová povinnost byla 20.000 - 100.000 Kč, pak poplatník platí zálohy pololetně ve výši 40% poslední známé daňové povinnosti, a zálohy jsou splatné do 30.6. a 15.12.
- c) pokud 100.000 - 10.000.000 Kč, zálohy čtvrtletně, ve výši 1/4, splatnost do konce každého kalendářního čtvrtletí, za poslední čtvrtletí je splatná do 15.12.,
- d) pokud větší než 10.000.000 Kč, zálohy měsíčně ve výši 1/12, splatnost do konce každého kalendářního měsíce, za prosinec pouze do 12.12.

Daňové přiznání

Daňové přiznání je povinen podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 10.000 Kč. Do této částky se nezapočítávají příjmy, které nejsou předmětem a které jsou od daně osvobozené a příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou u zdroje.

Do daňového přiznání se vedle příjmů z podnikání a jiné výdělečné činnosti též uvádějí příjmy:

- ze závislé činnosti a funkční požitky,
- z kapitálového majetku,
- z pronájmu,
- ostatní,

pokud je účetní jednotka jako fyzická osoba má.

Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob jsou poplatníci povinni podat nejpozději do 31.3. Pokud toto přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce, lhůta se prodlužuje do 30.6. V tomto případě je nutné do 31.3. podat plnou moc k zastupování daňovým poradcem místně příslušnému správci daně.

Na základě žádosti daňového subjektu či jeho daňového poradce může správce daně lhůtu pro podání přiznání prodloužit o tři měsíce (zvláště u příjmů ze zahraničí ⁵¹⁾), tzn. do 31.10.

Účtová osnova pro podnikatele

**(vymezení tříd a případných skupin účtů a účtů
dle potřeby kapitoly II.)**

Účtová třída 0 - Investiční majetek

- 01 - NIM
- 02 - HIM odpisovaný
- 03 - HIM neodpisovaný
- 04 - Pořízení investic nehmotných (041) a hmotných (042)
- 05 - Poskytnuté zálohy na NIM a HIM
- 06 - Finanční investice (069-Ostatní finanční investice)
- 07 - Oprávky k NIM
- 08 - Oprávky k HIM
- 09 - Opravné položky k IM (097-Opravná položka k nabytému majetku, 098-oprávky k opravné položce)

Účtová třída 1 - Zásoby

- 11 - Materiál (111-Pořízení materiálu)
- 12 - Zásoby vlastní výroby
- 13 - Zboží (131-Pořízení zboží)

Účtová třída 2 - Finanční účty

- 21 - Peníze
- 22 - Účty v bankách (221-Bankovní účty)
- 25 - Krátkodobý finanční majetek
- 26 - Převody mezi finančními účty

Účtová třída 3 - Zúčtovací vztahy

- 33 - Pohledávky
- 32 - Závazky
- 33 - Zúčtování se zaměstnanci (331) a institucemi (336)
- 34 - Zúčtování daní a dotací
- 37 - Jiné pohledávky a závazky

Účtová třída 4 - Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

- 47 - Dlouhodobé závazky
- 491 - Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 - Náklady

- 541 - Zůstatková cena prodaného NIM a HIM
- 581 - Náklady na změnu metody

Účtová třída 6 - Výnosy

- 681 - Výnosy ze změny metody

Účtová třída 7 - Závěrkové a podrozvahové účty

Účtová třída 8 a 9 - Vnitropodnikové účetnictví

Stručný přehled podvojného účetnictví

V podvojném účetnictví účtují účetní jednotky o stavu a pohybu majetku a závazků, o rozdílu majetku a závazků (čistém obchodním jmění), nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření (zisku nebo ztrátě). V soustavě podvojného účetnictví účtují podnikatelé zapsaní v OR. Mohou tak účtovat i nezapsaní podnikatelé, pokud v ní budou účtovat po celé účetní období. Účtování v soustavě podvojného účetnictví se řídí zákonem o účetnictví, obsahujícím obecné předpisy pro účetnictví, a dále opatřením Ministerstva financí, kterým se stanovuje účtová osnova a postupy účtování pro podnikatele.

Účtová osnova je postavena na následujících principech:

- dekadický princip pro uspořádání účtových tříd a v jejich rámci účtových skupin;
- uzávěrkový princip, tj. rozlišení účtů rozvahových (třídy 0, 1, 2, 3, 4) a výsledkových (5,6); hospodářský výsledek lze tak zjistit jako rozdíl nákladů a výnosů nebo jako rozdíl aktiv a pasiv;
- hledisko času a likvidnosti prostředků:
 - likvidní prostředky (účtová třída 2),
 - pohledávky a závazky se člení na krátkodobé a dlouhodobé,
 - náklady a výnosy se člení na provozní, finanční a mimořádné;
- třídy 8 a 9 jsou vyhrazeny pro vedení vnitropodnikového účetnictví ve zvláštním účtovém okruhu (účetní jednotka se může rozhodnout pro vedení vnitropodnikového účetnictví buď ve zvláštním okruhu - dvouokruhé účetnictví - v uvedených účtových třídách, nebo po vedení vnitropodnikového účetnictví formou analytické evidence k účtům syntetickým ve finančním účetnictví);
- hospodářský proces se sleduje ve finančním účetnictví pouze v krajních bodech, tj. jako vstupy a výstupy z podniku, tomu je přizpůsobena struktura nákladů (spotřeba výrobních činitelů na určitý účel, vyjádřená v peněžních jednotkách) a výnosů (peněžní vyjádření výkonů podniků, výstupů z hospodářské činnosti) ve finančním účetnictví v účtových třídách č. 5 a 6;

- náklady a výnosy se časově rozlišují tak, že se sledují: náklady příštích období, výdaje příštích období, výnosy příštích období a příjmy příštích období (náklady a výnosy se časově rozlišují tehdy, je-li znám jejich titul - věcné vymezení, výše a období, jehož se týkají. Účty časového rozlišení podléhají dokladové inventuře a při inventarizaci se posuzuje jejich výše a odůvodněnost);
- účtová osnova platí pro všechny podnikatele, kteří jsou povinni vést podvojný účetnictví;
- účtová osnova obsahuje v některých účtových třídách účty končící 0, tzv. účty skupinové (tyto účty mohou používat jen ty podnikatelské subjekty, které nepodléhají povinnosti auditu);
- zvláštní charakter jednotlivých právních forem podnikání respektuje třídění účtů v účtové skupině 3 a 4; firma jednotlivce má vyhrazeno použití účtu 491-Účet individuálního podnikatele;
- účtová osnova obsahuje kromě účtů rozvahových a výsledkových účty závěrkové ve třídě 7 (slouží k uzavření účtů rozvahových a výsledkových, zajišťují zásadu bilanční kontinuity v účetnictví); zvláštní povahu mají účty pro pořizování majetku (skupina 04, a účty 111, 131), které mohou plnit funkci účtů kalkulačních (kalkulace pořizovací ceny);
- rozvahové účty jsou též děleny na účty aktivní (evidují věci, pohledávky a jiná práva a penězi ocenitelné jiné hodnoty - majetek), účtová třída 0, 1, 2 a 3, a účty pasivní (evidují zdroje na pořízení aktiv), účtová třída 3 a 4; takovéto členění odpovídá struktuře rozvahy a účtů rozvažných.

Postupy účtování vymezují základní pojmy, např. jednotlivé složky majetku, postupy při otevírání a uzavírání účetních knih (viz níže), zásady pro účtování nákladů a výnosů a pro jejich časové rozlišení, zásady pro tvorbu a používání rezerv a opravných položek, zajišťování hospodářského výsledku v účetnictví, kursové a inventarizační rozdíly, účtování o cenných papírech, vnitropodnikové účetnictví aj.

Vymezuje pojem syntetických účtů - syntetické evidence (účty vedené v účtové osnově pro podnikatele v příloze č.1 k opatření MF) a analytických účtů - analytické evidence, používaných pro podrobnější členění syntetické evidence a hlediska tvorby

analytické evidence, pokud již nejsou zohledněna přímo syntetickými účty účtově osnovy. Dále podrobně rozebírá účtovou osnovu podle jednotlivých tříd. Rozebírá jednotlivé účty, co do jejich obsahu, tak do způsobu účtování v nich.

Účetní jednotky účtující v podvojně účetní soustavě pak sestavují účtový rozvrh, v němž uvedou syntetické účty podle příslušné účetní osnovy potřebné k zaúčtování všech účetních případů.

Podvojnost účetnictví spočívá v následující zákonitosti. Každý účet má dvě strany, stranu "má dáti" (MD), zde účtujeme "ve prospěch" účtu, a stranu "dal" (D), zde účtujeme "na vrub" účtu. Účtujeme-li na stranu MD, pak se hodnota aktivních a nákladových účtů zvyšuje, ale hodnota pasivních a výnosových účtů snižuje. Účtujeme-li však na stranu D, pak se hodnota aktivních a nákladových účtů snižuje a hodnota pasivních a výnosových účtů snižuje.

Účetní knihy podvojného účetnictví jsou následující:

- deník (deníky) pro chronologický zápis účetních případů, prokazuje zaúčtování všech účetních případů v účetním období;
- hlavní kniha pro věcný (systematický) zápis účetních případů;
- knihy analytické evidence, které podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy.

Dodatky a vysvětlivky

1) Uživatelé účetnictví:

vlastníci (akcionáři, majitelé podniku), krátkodobí i dlouhodobí věřitelé, vláda prostřednictvím např. daňových orgánů, zákazníci, konkurenční firmy, manažeři, zaměstnanci.

2) Podvojný účetnictví se v praxi dále dělí na finanční účetnictví (poskytuje celkový pohled na účetní jednotku) a manažerské účetnictví (obsahuje podrobné informace potřebné pro rozhodování uvnitř podniku).

3) V soustavě jednoduchého účetnictví účtují:

- a) podnikatelé, kteří nejsou zapsáni v obchodním rejstříku (tito podnikatelé mohou účtovat i v soustavě podvojného účetnictví, pokud v ní budou účtovat po celé účetní období,
- b) ostatní fyzické osoby, které pro účely zákona o daních z příjmů prokazují výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, tj. osoby vykonávající tzv. jinou samostatnou výdělečnou činnost,
- c) fyzické osoby, které pobírají příjmy z pronájmu a které se rozhodnou v soustavě jednoduchého účetnictví účtovat, nejsou však účetními jednotkami,
- d) příspěvkové organizace, jejichž roční objem výdajového rozpočtu nepřesahuje 500.000 Kč, občanská sdružení, sdružení právnických osob a nadační fondy, pokud nepodnikají či pokud jejich příjmy nedosáhly v předchozím roce výše 3.000.000 Kč,
- e) církve s právní subjektivitou, pokud nepodnikají či pokud nejsou příjemci dotací ze státního rozpočtu.

Všechny ostatní účetní jednotky účtují v soustavě podvojného účetnictví.

4) Právnická osoba = skupina osob nebo majetku, kterou právo považuje za samostatný právnický subjekt. Jsou jimi:

- : sdružení osob fyzických nebo právnických,
- : účelová sdružení majetku,
- : jednotky územní samosprávy, aj.

Právnické osoby musejí být zapsány do obchodního nebo do jiného zákonem určeného rejstříku, tak vzniká jejich subjektivita.

Fyzická osoba = jednotlivý člověk jako právnický subjekt. Z ekonomického hlediska je za FO považován jednotlivý samostatný podnikatel.

5) podnikatelem se rozumí osoba:

- a) zapsaná v obchodním rejstříku
- b) podnikající na základě živnostenského oprávnění
- c) podnikající na základě jiného než živnosten. oprávnění podle zvláštních předpisů (např. lékaři, veterináři, advokáti, notáři, tlumočníci apod.)
- d) FO provozující zemědělskou výrobu, zapsaná do zvláštní evidence

6) Účetní doklad musí mít dle zákona následující náležitosti:

- a) označení (nevyplývá-li nepřímo z jeho obsahu),
- b) popis obsahu účetního případu
- c) označení účastníků účetního případu (nevyplývá-li to nepřímo),
- d) peněžní částku nebo údaj o množství a ceně,
- e) datum vyhotovení účetního dokladu,
- f) datum uskutečnění účetního případu, není-li shodné s datem ad e),
- g) podpis osoby odpovědné za zaúčtování.

- 7) Účetní písemnosti se povinně uschovávají:
- účetní závěrka: 10 let
 - mzdové listy: min 10 let
 - údaje o důchodovém zabezpečení a nemocenském pojištění: 20 let
 - účetní doklady a knihy, odpisové plány, inventurní soupisy: 5 let
 - pokladní doklady: 1 rok po provedení daňové revize
 - písemnosti týkající se autorských práv: po dobu trvání práva
 - údaje o záručních lhůtách a reklamačních řízení: po dobu lhůty
 - ...
- 8) Čistý obrat = výnosy - daň z přidané hodnoty (pokud je tato daň součástí výnosů)
- 9) Za **výdaje spojené s pořízením HIM se považují** výdaje zejména na:
- přípravu a zabezpečení výstavby, vč. úroků, do doby uvedení investice do užívání
 - průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce
 - umělecká díla tvořící součást stavebních objektů
 - náhrady k odstranění ekonomické újmy zemědělských organizací
 - technická rekultivace, technické zhodnocení (takto oceněný majetek se neodpisuje)
 - dopravné, montáž
 - clo
- Za **výdaje spojené s pořízením HIM se nepovažují** zejména:
- penále, poplatky z prodlení a peněžní náhrady škod při investiční výstavbě
 - výdaje na přípravu pracovníků pro budované provozy
 - výdaje na vybavení pořizované investice zásobami
 - výdaje spojené s přípravou a zabezpečením výstavby vzniklé po uvedení investice do užívání
 - výdaje na opravy a udržování HIM
 - daně spojené s pořízením HIM, které zákon o daních z příjmů neuznává za výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

10) DPH

Daň z přidané hodnoty je daň, které podléhá zboží a služby spotřebované v ČR. Touto daní je zatíženo zboží a služby vyprodukované v ČR a dovezené do ČR. Jejím základním principem je to, že doléhá na konečného spotřebitele.

Předmětem daně je zdanitelné plnění v tuzemsku, čímž se rozumí dodání zboží (věcí movitých, tepelné a elektrické energie, plynu a vody), převod nemovitosti a poskytování služeb uskutečněné v tuzemsku při podnikání. Zákon dále uvádí případy, které nejsou zdanitelným plněním.

Daně na vstupu je daň u plátce, kterou vůči němu uplatní jako součást ceny za jím přijatá zdanitelná plnění jiný plátce, nebo daň, která je vyměřena při dovozu zboží. **Daň na výstupu** je daň, kterou je plátce povinen uplatnit jako součást ceny za jím uskutečněná zdanitelná plnění. Povinnost uplatnit daň na výstupu vzniká dnem uskutečnění zdanitelného plnění.

Plátcí jsou osoby podléhající dani, jejichž obrat za nejbližší nejvýše tři předcházející po sobě jdoucí měsíce přesáhne částku 750.000 Kč, a to od prvního dne druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém překročily stanovený obrat. Tyto osoby jsou povinny předložit žádost o registraci. Dále jsou to osoby, které uskutečňují zdanitelná plnění na základě smlouvy o sdružení. Ostatní osoby mohou předložit žádost o registraci plátce kdykoliv. Odpočet daně je pak možno uplatnit pouze u obchodního majetku pořízeného nejdříve 12 měsíců před dnem účinnosti registrace.

Plátce je povinen vést záznamy o zdanitelných plněních a evidovat zvláště přijaté a vystavené daňové doklady, zjednodušené daňové doklady 52), daňové dobropisy a vrubopisy.

Uskutečnění zdanitelného plnění je považováno dnem:

- dodání při prodeji zboží podle kupní smlouvy,
- převzetí nebo zaplacení zboží (co nastane dříve) v ostatních případech,
- vyúčtování záloh při prodeji novin a časopisů,
- přijetí platby prodávajícím při zásilkovém prodeji zboží,
- nabytí účinnosti vkladu do katastru nemovitostí při převodu stavby nebo pozemku,
- poskytnutí nebo zaplacení (co nastane dříve) při poskytování služeb,
- zaplacení nebo převzetí a předání díla (co nastane dříve) u smlouvy o dílo,
- odečtu z měřicího zařízení při dodání tepelné a elektrické energie, vody a plynu,
- uvedením ve smlouvě u převodu nebo využití práv,
- uvedením ve smlouvě nebo převzetím (co nastane dříve) při zdanitelném plnění bez úplaty, aj.

V případě dílčích plnění se každé dílčí plnění považuje za samostatné zdanitelné plnění. Pokud se během zdaňovacího období poskytuje zdanitelné plnění opakovaně, zdanitelné plnění se považuje za uskutečněné nejpozději posledním dnem zdaňovacího období. Zaplacení zálohy se nepovažuje za uskutečnění zdanitelného plnění.

Základem daně pro výpočet daně je cena za zdanitelné plnění. Podléhá-li zdanitelné plnění spotřební dani, základ daně zahrnuje i tuto daň. Poskytne-li plátcce slevu z ceny za zdanitelné plnění, základ daně se sníží o částku této slevy (zákon stanovuje různé postupy pro různé změny výše základu daně). Pokud je při oceňování majetku potřeba posudků více znalců, použije se cena nejvyšší.

Sazby daně jsou:

- základní (22%), jež se uplatňuje u zboží; a služby uvedené v příloze tohoto zákona,
- snížená (5%), jež se uplatňuje u služeb; a zboží uvedené v příloze tohoto zákona.

Plátcce má **nárok na odpočet daně**, pokud jím přijatá zdanitelná plnění, uskutečněná jiným plátcem, použije při podnikání. Nárok je účinný do uplynutí tří let od konce zdaňovacího období, v němž se uskutečnilo přijaté zdanitelné plnění. Plátcce nemá nárok na odpočet při nákupu osobního automobilu (i leasingem) a při jeho technickém zhodnocení a při nákupu vratných lahví (netýká se to automobilů a lahví určených pro další prodej či k vývozu, pokud je uskutečňován plátcem). Plátcce též nemá nárok na odpočet u přijatých zdanitelných plnění použitých pro reprezentaci.

Plátcce je povinen **zkracovat nárok na odpočet daně** na vstupu následujícím způsobem.

Plátcce stanoví poměrnou část daně na vstupu u těchto přijatých zdanitelných plnění: (14)

= Daň na vstupu u těchto přijatých zdanitelných plnění * Koeficient, kde

Koeficient = (15)

Součet cen bez daně za uskutečněná zdaň. pl. podléhající dani na výstupu

Součet cen bez daně za všechna uskutečněná zdaň. plnění.

Plátcce nemůže uplatnit nárok na odpočet daně za příslušné zdaňovací období u přijatých zdanitelných plnění, pokud je koeficient nižší než 0,05 vč. Naopak nárok na odpočet v plné výši nastává, když je koeficient vyšší než 0,95 vč.

Od daně jsou **osvobozena** zdanitelná plnění (za podmínek uvedených zákonem) jako např. poštovní služby, rozhlasové a televizní vysílání, finanční činnosti (peněžní operace, směnárství, poskytování úvěrů, vydávání šeků, směnek, akreditivů, správa investičních fondů, aj.), pojišťovnictví, školství, zdravotnictví, sociální pomoc, loterie, prodej podniku.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc (obrat za předchozí kalendářní rok přesáhl 10.000.000 Kč), čtvrtletí (obrat: nedosáhl 10 mil Kč).

Do 25 dnů po skončení zdaňovacího období je plátce povinen podat daňové přiznání. Splatnost je pak ve lhůtě podání. Pokud vznikne v důsledku vyměření nadměrného odpočtu vratitelný přeplatek, je vrácen plátcí do 30 dnů bez jeho žádosti.

V dodatečném daňovém přiznání uvádí plátce pouze rozdíly oproti poslední známé daňové povinnosti příslušného zdaňovacího období.

Pro uplatnění daně při **dovozu zboží** platí ustanovení celních předpisů. Dani pak podléhá:

a) zboží z dovozu,

b) české zboží, umístěné plátcem daně ve svobodném celním skladu či pásnu a je v nezměněném či změněném stavu původním nebo novým vlastníkem vráceno do tuzemska.

Povinnost vyměřit daň vzniká dnem vzniku celního dluhu. Daňovým dokladem při dovozu je rozhodnutí o propuštění do volného oběhu, nebo ukončení režimu dočasného použití na tiskopisu celního prohlášení (JCD). Zboží z dovozu je osvobozeno od daně, pokud se na něj vztahuje osvobození od cla (dle celního sazebníku).

$$\begin{aligned} \text{Základem daně u dovezeného zboží je součet} &= \\ &= \text{základu pro vyměření cla} \\ &+ \text{cla, dávky a celní poplatky} \\ &+ \text{příslušná spotřební daň.} \end{aligned} \quad (16)$$

Vývoz zboží do zahraničí uskutečněný plátcem je osvobozen od povinnosti uplatnit daň na výstupu. Vývoz zboží je uskutečněn, je-li zboží propuštěno do režimu vývozu a pasivního zušlechťovacího styku a na daňovém dokladu (JCD) je celním úřadem uveden údaj o datu přechodu zboží přes státní hranice.

11) HIM = hmotný investiční majetek
NIM = nehmotný investiční majetek

12) Ocenění majetku **váženým aritmetickým způsobem** použije účetní jednotka nakupuje-li tytéž zásoby či cenné papíry za různé pořizovací ceny. Průměrná cena se počítá z jednotlivých pořizovacích cen váženým aritmetickým průměrem.

Nejjednodušším způsobem je výpočet **proměnlivého průměru** pro každý výdej majetku (17)

$$\frac{\text{Zásoba v Kč}}{\text{Zásoba v hmotných jednotkách.}}$$

Použije-li se výpočet pomocí **periodického průměru**, vydává se majetek celý měsíc za stejnou cenu = (18)

$$\frac{\text{Počáteční zásoba + přírůstek v Kč}}{\text{Počáteční zásoba + přírůstek v měrných jednotkách}}$$

13) **Odpisování hmotného majetku** (kromě zásob) se v účetnictví provádí nepřímo pomocí oprávek. Odpisy ovlivňují výši nákladů, a tím i výši hospodářského výsledku a daňového základu, vyjadřují opotřebení majetku a snižují jeho hodnotu. S odpisy se též počítá při kalkulaci cen, kdy se náklady vracejí v tržbách. Odpisování provádí poplatník, který má k majetku vlastnické právo nebo právo hospodaření.

Známe dva druhy odpisů. První jsou tzv. **účetní odpisy**, které opotřebení majetku vyjadřují reálně, metodou, kterou si stanoví účetní jednotka sama.

Zákon o dani z příjmu však stanovuje tzv. **daňové odpisy**. Vymezuje metody a dobu odpisování, roční odpisové sazby a koeficienty apod. Pro různé složky majetku může účetní jednotka volit různé metody odpisování, ale pak je nelze

během odpisování měnit. **Metoda lineárního (rovnoměrného) odpisování** zahrnuje stejné částky odpisů do nákladů během celé doby odpisování majetku. Roční odpis se stanoví:

$$\text{Roční odpis} = \text{Vstupní cena} * (\text{roční odpisová sazba} / 100). \quad (19)$$

Metoda degresivního (zrychleného) odpisování lépe odráží ekonomickou skutečnost, že nový majetek je více a intenzivněji využíván na začátku své životnosti než v pozdějších letech, zároveň zohledňuje skutečnost, že v pozdějších letech stoupají náklady na jeho údržbu a opravy. Tzn., že v prvních letech jsou odpisy vyšší a postupně se snižují.

$$\text{Roční odpis v prvním roce} = \text{Vstupní cena} / \text{koeficient} \quad (20)$$

$$\begin{aligned} \text{Roční odpis v dalších letech} = \\ = (2 * \text{Zůstatková cena}) / (\text{Koeficient} - \text{Počet již odepsaných let}), \end{aligned} \quad (21)$$

kde

$$\text{Zůstatková cena} = \text{Vstupní cena} - \text{Dosavadní opravy}. \quad (22)$$

14) Vedle těchto - vyhlášených zásad existují i další zásady, vycházející z teoretických předpokladů v účetnictví. Patří mezi ně např. zásady:

- a) periodicity, při pravidelném zjišťování hospodářského výsledku,
- b) objektivity účetních informací, z čehož vyplývá, že je účtováno až po provedení určité hospodářské operace,
- c) historických cen, kdy oceňujeme v cenách platných v době uskutečnění účetní operace,
- d) stále kupní síly účetní jednotky, kdy se rozlišuje účetní a tržní hodnota aktiv a pasiv,
- e) vymezení okamžiku realizace (datum realizace = datum fakturace).

Konkrétně k účtování se vztahují následující zásady:

- A) opatrnosti, spočívající v nenadhodnocování aktiv a výnosů a naopak nepodhodnocování pasiv a nákladů,
- B) bilanční kontinuity, kdy je nutná návaznost a rovnost zůstatků rozvahových účtů na konci minulého období a počátku období běžného,
- C) zákazu kompenzace majetku se závazky a nákladů s výnosy.

15) V účetnictví se používá cizích měn při účtování o pohledávkách a závazcích, ceninách, valutách, devizách, cenných papírech, majetkových účastech, vkladech do základního jmění, nemovitostech v zahraničí apod.

16) Zatímco soustava podvojného účetnictví je založena na věcné a časové příslušnosti nákladů a výnosů k účetnímu období a evidence majetku je propojena s evidencí peněžních toků.

17) **Finančním majetkem** se rozumí zejména akcie, dluhopisy (pokladniční poukázky, obligace, hypoteční zástavní listy apod.), finanční spoluúčast na podnikání jiných účetních jednotek (podílové cenné papíry a vklady), depozitní certifikáty (vkladové listy) a investice do portfolia (podílové nebo majetkové listy aj.).

Tento majetek podnik zřizuje pro uložení volných peněžních prostředků, zajištění dodatečného výnosu (úroky, dividendy, nájemné) či získání vlivu v jiném podniku, výhodného obchodního spojení apod.

18) **Opravná položka k úplatně nabytému majetku** se tvoří při nabytí souboru majetku (vydražením nebo koupí), pokud nejsou individuálně stanoveny ceny jednotlivých složek souboru.

19) **Ceninami** se rozumí zejména poštovní známky, kolky, telefonní a ostatní karty, mají-li hodnotu, ze které bude moci být po vydání do užívání čerpáno. Za ceniny se též považují stravenky do provozoven veřejného stravování apod. Ceniny je nutno inventarizovat čtyřikrát ročně.

20) VPD = výdajový pokladní doklad
PPD = příjmový pokladní doklad

21) O pohybu peněžních prostředků na bankovních účtech se účtuje v deníku zásadně podle výpisů z banky, přičemž účetní jednotka organizuje zápisy v deníku způsobem, aby zajistila návaznost na zůstatky jednotlivých bankovních účtů.

22) **Provozní režie** zachycuje výdaje, pro které není náplň v předchozích položkách, např. nákup cenin a drobného režijního materiálu nebo případné kursové rozdíly. Zároveň se zde účtují uzávěrkové účetní operace týkající se výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů, ad 48).

23) U zdanění příjmů srážkou u zdroje se jedná převážně o příjmy z kapitálového majetku. Správně provedená srážka daně je konečným splněním daňové povinnosti.

25) Charakteristickými znaky **HIM** jsou především jeho dlouhodobost používání, která je zpravidla delší než jeden rok, umožňuje provádění činnosti podniku, během doby používání nemění svoji věcnou podobu a podstatu, pouze se opotřebovává - tento postupný úbytek hodnoty se vyjadřuje pomocí odpisů 13).
HIM se rozumí:

- a) pozemky, budovy, stavby, byty a nebytové prostory, umělecká díla a sbírky, bez ohledu na cenu,
- b) samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí, se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění je vyšší než 40.000 Kč,
- c) pěstitelské celky trvalých porostů,
- d) základní stádo a tažná zvířata,
- e) otvírky nových lomů, pískoven, technická rekultivace a technické zhodnocení 26) pokud nejsou součástí pořizovací ceny HIM,
- f) ložiska nerostných surovin,
- g) výdaje hrazené nájemcem, které tvoří součást ocenění HIM pronajatého formou finančního pronájmu s následnou koupí najatého HIM, a které v úhrnu se sjednanou kupní cenou převyšují u movitého majetku hodnotu 40.000 Kč.

Tyto věci se stávají HIM až po uvedení do užívání, čímž se rozumí zabezpečení všech technických funkcí potřebných k užívání a splnění všech povinností stanovených právními předpisy 27). Do té doby se tyto věci a práva nabývají do vlastnictví podniku jako investice.

Vlastník nemovitostí je povinen platit každý rok daň z nemovitostí, ať z budov, nebo pozemků, zvláště pak, používá-li je k podnikatelské činnosti 28).

NIM se rozumí předměty z práv průmyslového vlastnictví, projekty, a programové vybavení a jiné technické nebo jiné hospodářsky využitelné znalosti, pokud je vstupní cena jednotlivého majetku vyšší než 60.000 Kč a jeho doba použitelnosti delší než jeden rok, a jsou pořízeny úplatně nebo vytvořeny vlastní činností za účelem obchodování s nimi, příp. byly nabyty darem či děděním.

26) **Technickým zhodnocením** se rozumí nástavba, přístavba, stavební úpravy budov a staveb. Pak jde buď o rekonstrukci = zásahy do majetku, při kterých dochází ke změně účelu nebo technických parametrů, a nebo modernizace = rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti majetku.

27) HIM musí splňovat předpisy např. stavební, ekologické, požární, bezpečnostní a hygienické.

28) **Daň z nemovitostí** upravuje zákon č. 338/1992 Sb. Daň tvoří:

a) daň z pozemků, kde předmětem daně jsou pozemky na území ČR vedené v katastru nemovitostí. Poplatníkem je vlastník pozemku. Základem daně je cena půdy zjištěná násobením skutečné výměry pozemku v m² průměrnou cenou půdy stanovenou ve vyhlášce Ministerstva zemědělství. Sazba daně je stanovena zákonem pro jednotlivé druhy pozemků;

tato sazba se pak násobí koeficientem, který je stanoven podle počtu obyvatelstva v dané obci.

b) daň ze staveb, kde předmětem daně jsou stavby na území ČR, na které bylo vydáno kolaudační rozhodnutí. Poplatníkem je vlastník stavby, bytu nebo nebytového prostoru. Základem daně je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m². Sazba daně je odlišná pro jednotlivé typy staveb, navíc jsou rozlišeny stavby sloužící pro podnikatelskou činnost!; sazba se nadále zvyšuje o jednotlivé další nadzemní podlaží a násobí se koeficientem přiřazeným k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel.

Zákon dále vyjmenovává, co je od daně osvobozeno. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daňové přiznání je poplatník povinen podat příslušnému správci daně do 31.1. zdaňovacího období, nemusí jej však podávat, pokud bylo podáno v některém z předchozích zdaňovacích období a nedošlo přitom ke změně na nemovitosti. Splatnost je stanovena zákonem pro jednotlivé typy nemovitostí.

29) Za **zůstatkovou cenu** se považuje rozdíl mezi vstupní cenou HIM nebo NIM a celkovou výší odpisů z tohoto majetku, a to i tehdy, když do výdajů na zajištění zdanitelných příjmů zahrnul poplatník pouze poměrnou část odpisů nebo uplatňoval v některých zdaňovacích obdobích výdaje procentem z příjmů.

Pokud poplatník u prodávaného investičního majetku uplatnil odčitatelnou položku k dani z příjmů ve výši 10%, 15%, 20%, a pokud se prodej uskutečňuje během tří let po jejím uplatnění, je nutné o danou částku zvýšit daňové příjmy.

30) **Dnem vyřazení** z obchodního majetku je den, kdy poplatník o tomto majetku naposledy účtoval.

31) **Daň z převodu nemovitostí** je upravena zákonem č. 357/1992 Sb. Poplatníkem je:

- a) převodce (prodávající); nabyvatel je v tomto případě ručitelem,
- b) nabyvatel, jde-li o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí vyvlastnění, konkurzu, vyrovnání, vydržení nebo ve veřejné dražbě, oprávněný z věcného břemene,

- c) převodce i nabyvatel, jde-li o výměnu nemovitostí; převodce i nabyvatel jsou v tomto případě povinni platit daň společně a nerozdílně.

Předmětem daně je:

- a) úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem včetně vypořádání podílového spoluvlastnictví,
- b) bezúplatné zřízení věcného břemene při nabytí nemovitosti darováním.

Základem daně je pak cena zjištěná, v případě vydražení cena dosažená vydražením, cena bezúplatně zřízeného věcného břemene. Daň činí 5% ze základu daně. Minimální výše daně je 50 Kč. Daňové přiznání je poplatník povinen podat příslušnému správci daně do 30 dnů ode dne v němž je smlouva s doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí doručena poplatníkovi daně. Součástí přiznání je ověřený opis a znalecký posudek o ceně nemovitosti. Katastrální úřady mají oznamovací povinnost ke správci daně, jde-li o zápisy vlastnických a jiných věcných práv do katastru nemovitostí. Platba se musí konat nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu byl doručen platební výměr o vyměření daně.

32) **Darování a darovací daň.** Poplatníkem daně darovací je nabyvatel; při darování do ciziny je poplatníkem vždy dárce. Předmětem daně je bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu (nikoliv však smrti zůstavitele). (majetkem je nemovitost a movitý majetek či jiný majetkový prospěch). Základem daně je cena majetku, který je předmětem této daně, snižena o:

- a) prokázané dluhy a cenu jiných povinností, které se vztahují k předmětu daně,
- b) cenu majetku osvobozeného (dle tohoto zákona),
- c) clo a daň placené při dovozu (u movitých věcí z ciziny).

Sazba daně je závislá na zařazení zúčastněných osob do skupin podle vztahu poplatníka k dárce a na výši základu daně. Zákon dále stanovuje možnosti osvobození od této daně. Ostatní ustanovení jsou stejná jako u daně z převodu o nemovitostí (tyto daně jsou spravovány stejným zákonem).

33) **Mankem** se rozumí inventarizační rozdíl, kdy skutečný stav je nižší než účetní.

Škodou se rozumí fyzické znehodnocení (poškození, zničení) majetku, a to z objektivních i subjektivních příčin, pokud je majetek v důsledku škody vyřazen.

Za tyto škody a manka se **nepovažují** technologické a technické úbytky a úbytky vyplývající z přirozených vlastností zásob (rozprach, sesychání, ztrátne v maloobchodě apod.).

34) Za **živelnou pohromu** se považují nezaviněný požár a výbuch, blesk, víchřice, povodeň, záplava, krupobití, sesouvání půdy, pokud k nim nedošlo v souvislosti se stavebním či průmyslovým provozem, laviny a zemětřesení. Výše škody musí být doložena posudkem pojišťovny (i když poplatník není pojištěn), nebo posudkem soudního znalce.

35) **Rezervy** vytvářejí účetní jednotky na rizika, ztráty, předpokládané výdaje, popř. snížení příjmů v případech stanovených zákonem o rezervách apod., kdy je tvorba rezerv považována za výdaj na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

36) **Rezerva na opravy hmotného majetku**

Mohou ji vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří mají k hmotnému majetku vlastnické právo nebo právo hospodaření, nebo nájemci hmotného majetku, kteří jsou k opravám najatého majetku smluvně písemně zavázáni.

Rezerva se týká majetku, jehož doba odpisování je šest a více let. Vytvořená rezerva se vztahuje vždy ke konkrétnímu majetku.

Rezerva u jednotlivého hmotného majetku nesmí být tvořena pouze jedno zdaňovací období. Maximální tvorba rezervy je stanovena zákonem podle zařazení majetku do odpisové skupiny.

Za opravy se v tomto případě nepovažuje technické zhodnocení 26). Rezerva se dále nevytváří u majetku určeného k likvidaci, u něhož jde o opravy v důsledku škody či jiné nepředvídatelné nebo nahodilé události, u něhož jde o opravy, které se pravidelně opakuji každý rok. Zákon dále stanovuje minimální termíny pro zahájení opravy.

37) **Rezervu na pěstební činnost** mohou vytvářet poplatníci daně z příjmů, kteří jsou povinni provádět obnovu, ochranu a výchovu lesních porostů.

38) **Zásobami** jsou:

- a) skladovaný **materiál**, součástí materiálu je také hmotný majetek, který nesplňuje kritéria pro zařazení do HIM. Po vydání tohoto majetku do užívání se tento majetek v pořizovací ceně vyšší než 3.000 Kč eviduje až do doby vyřazení v operativní evidenci.
- b) **nedokončená výroba**, což jsou produkty, které již prošly jedním nebo několika výrobními stupni ale ještě nejsou hotovým výrobkem, a **výrobky** jako předměty vlastní výroby určené k realizaci mimo účetní jednotku.
- c) **zvířata** ve výkrmu, kožešinová, včelstva, ryby, hejna drůbeže apod.
- d) skladované **zboží**. Zboží je všechno, co účetní jednotka nakupuje za účelem prodeje. Zbožím mohou být i výrobky vlastní výroby předané do vlastních prodejen.

39) Principem kontroly korunou je oceňování zásob v prodejních cenách. Přírůstek zboží se ocení v prodejní ceně a přičte se k celkovému zůstatku. Úbytek zboží se účtuje na základě vykázaných tržeb.

40) **Zaměstnanecké mzdy** upravuje zákon o daních z příjmů fyzických osob, a to z příjmů ze závislé činnosti. Jedná se o pracovní právní či služební poměr, v němž poplatník (zaměstnanec) při výkonu práce pro plátce (zaměstnavatele) příjmů je povinen dbát příkazů plátce.

Příjmem se rozumí nejen odměna za vykonanou práci, ale i částky, o které je úhrada zaměstnance za výrobky či jiné věci, nájem, nebo jiné zaměstnavatelem poskytované služby nižší, než jejich obvyklá cena. Při poskytnutí zaměstnanci automobilu zaměstnavatelem, je příjem stanoven na 1% vstupní ceny vozidla za každý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla. Za příjmy se nepovažují:

- náhrady cestovních výdajů v souvislosti s výkonem závislé činnosti,
- hodnota osobních ochranných pracovních, mycích a čistících prostředků,
- částky přijaté zaměstnancem, aby je jménem zaměstnavatele vydal,
- náhrady za opotřebení vlastního nářadí.

Od daně jsou osvobozeny následující příjmy:

- přijaté náhrady škod,
- dávky a služby z nemocenského, důchodového a sociálního pojištění,
- dávky a služby sociální péče a státní sociální podpory, aj. a dále:
- částky vynaložené zaměstnavatelem na doškolování zaměstnanců (v oboru),
- stravování jako nepeněžitě plnění zaměstnavatelem ke spotřebě na pracovišti,
- nepeněžní plnění zaměstnavatele zaměstnancům z fondu kulturních a sociálních potřeb, ze sociálního fondu nebo ze zisku po zdanění, ve formě možnosti používat rekreační, zdravotnická a vzdělávací zařízení, závodní knihovny, tělocvičny, nebo ve formě příspěvku na kulturní pořady a sportovní akce (u zahraničních zájezdů max. 10.000 Kč), a to i pro rodinné příslušníky zaměstnance,
- částky pojistného sociálního zabezpečení, na příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a na pojistné na zdravotní pojištění, povinně hrazené zaměstnavatelem,
- zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím veřejnou dopravu (v oboru),
- hodnota nepeněžních darů poskytovaných z fondu kulturních a sociálních potřeb až do úhrnné výše 2.000 Kč ročně u každého zaměstnance,
- hodnota přechodného ubytování,
- peněžní zvýhodnění zaměstnancům v souvislosti s poskytováním bezúročných půjček, či půjček s úrokem nižším než je obvyklé na bytové účely nebo k překlenutí tíživé situace; sociální výpomoc zaměstnanci při živelné pohromě, příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem (max. do výše 5% vyměřovacího základu zaměstnance na soc. a zdrav. poj.).

Základ daně je příjem ze závislé činnosti, kromě částek osvobozených, snížené o sražené nebo zaměstnancem uhrazené částky pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, které je povinen platit zaměstnanec.

Základ daně se snižuje o částky (nezdanitelné části základu daně) za měsíc:

- 2.910 Kč na poplatníka jako nezdanitelné minimum,
- 1.800 Kč na vyživované dítě,
- 1.657 Kč na manžela, nemá-li vlastní příjmy přesahující 2.910 Kč měsíčně,
- 545 Kč na částečnou invaliditu,
- 1.090 Kč na plnou invaliditu,
- 872 Kč u poplatníka, který se soustavně připravuje na budoucí povolání.

Sazbu daně stanovuje zákon. Její výše je závislá na výši daňového základu.

41) **Sdružení bez právní subjektivity** je založeno, aby se společně (sdružené osoby) přičinily o dosažení sjednaného účelu. Sdružení nemají způsobilost k právům a po vinnostem. (viz Občanský zákoník §829-841).

42) **Leasing**

Leasing (pronájem) je významnou formou získání zejména investičního majetku bez velkých požadavků na kapitál. Jde tedy o určitou formu financování majetku. Rozlišujeme dva typy leasingu, a to finanční a operativní.

Finanční leasing je právní vztah mezi pronajímatelem a nájemcem, kdy po ukončení nájmu pronajímatel odprodá nájemci předmět nájmu. Finanční leasing provádějí zpravidla tzv. leasingové společnosti jako svou hlavní činnost, nebo je to druh finančních služeb bank či výrobců pronajímaných zařízení. Finanční leasing jako služba nepodléhá zdanění DPH. Mezi nájemcem a pronajímatelem je uzavřena leasingová smlouva, stanovující práva a povinnosti zúčastněných, jejíž součástí je tzv. splátkový kalendář, který musí obsahovat náležitosti předepsané pro daňový doklad 52).

Zákon o daních z příjmů stanovuje tři základní podmínky, za kterých se časově rozlišené splátky nájemného stávají daňově uznatelnými výdaji. Jsou jimi:

a) doba nájmu pronajímané věci je delší než 20% stanovené doby odpisování daného HIM, nejméně však tři roky. U nemovitostí doba nájmu musí činit minimálně osm let. Doba nájmu se počítá ode dne, kdy byla věc nájemci přenechána ve stavu způsobilém obvyklému užívání.

b) kupní cena najaté věci není vyšší než zůstatková cena, kterou by věc měla při rovnoměrném odpisování 13),

c) po ukončení finančního pronájmu s následnou koupí najatého HIM zahrne poplatník odkoupený majetek do svého obchodního majetku, tj. zaúčtuje jeho pořízení.

Zaplacené splátky je nutné časově rozlišit (splátky nemusí být rovnoměrné, přesto dle zákona musejí být zahrnovány do daňových výdajů jen v poměrné výši). Pokud je nájemce plátcem DPH, může uplatnit nárok na odpočet DPH u jednotlivých splátek - daňovým dokladem je pak splátkový kalendář. (Jiný postup je u pronájmu osobních automobilů, kde je pronajímatel povinen základ daně z přidané hodnoty rozdělit na část odpovídající vstupní ceně automobilu - tj. 22%, a kde nájemce nemůže uplatnit nárok na odpočet, a na tzv. přírůstek nad úroveň vstupní ceny - 5%, a kde nájemce nárok na odpočet daně na vstupu uplatnit může.).

Pokud pronajímatel požaduje zálohu na kupní cenu, nesmí tato částka ovlivnit základ daně z příjmů nájemce v průběhu trvání leasingu až do odkoupení předmětu leasingu, kdy se stává součástí vstupní ceny, ze které bude majetek odpisován (od splátky je akontace odlišena tím, že zaplacením zálohy se neuskutečňuje zdanitelné plnění; tudíž uvedení data uskutečnění

zdanitelného plnění u první platby by mělo být zárukou toho, že jde o splátku a nikoliv zálohu).

Po skončení nájmu přechází vlastnictví předmětu leasingu na nájemce. Majetek je na jeho straně oceněn vstupní cenou (min. 40.000 Kč), která zahrnuje:

- kupní cenu,
- technické zhodnocení předmětu za období pronájmu,
- poplatky za uzavření kupní smlouvy,
- případné další výdaje související s pořízením majetku.

Pokud k překročení hranice 40.000 Kč dojde v důsledku technického zhodnocení provedeného již v průběhu trvání leasingu, zahájí nájemce odpisování již tehdy a po odkoupení předmětu pouze zvýší vstupní (resp. zůstatkovou) cenu o kupní cenu. Pokud dojde k předčasnému ukončení leasingové smlouvy, musí být kupní cena vyšší než zůstatková cena vypočtená podle rovnoměrných odpisů, jinak je veškeré nájemné hrazené za dobu trvání leasingové smlouvy daňově neuznatelné.

Operativní (provozní) leasing je krátkodobý pronájem, kdy doba nájmu je kratší než doba životnosti pronajatého zařízení. Pronájem se uskutečňuje na základě podmínek nájemní smlouvy. Pronajímatel zůstává vlastníkem majetku, vybírá nájemné a odepisuje majetek.

Nájemné je daňově uznatelným výdajem (předmět pronájmu je použit na dosažení, zajištění a udržení příjmů) v plné výši. Pokud však dojde k prodeji předmětu pronájmu nájemci po ukončení nájemní smlouvy, je nájemné daňově uznatelné pouze tehdy, je-li kupní cena vyšší než zůstatková cena vypočtená rovnoměrnými odpisy, jinak je veškeré nájemné hrazené za dobu trvání nájemní smlouvy daňově neuznatelné. U majetku vyloučeného z odpisování musí být kupní cena vyšší než cena stanovená podle zákona o oceňování majetku.

43) **Poplatníkem daně** je daňový subjekt (fyzická nebo právnická osoba), který je dle zákona povinen hradit svým jménem ze svého předmětu zdanění daňovou povinnost.

Plátcem daně je daňový subjekt, který je ze zákona povinen uhradit daň vybranou nebo sraženou od jiných subjektů (poplatníků) pod svou daňovou povinností. Stanoveno zákonem č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků.

44) **Nepeněžní příjem** se oceňuje podle zákona č. 151/1997 Sb. o oceňování majetku.

45) do výčtu osvobozených příjmů nezahrnují položky, které se týkají majetku, který nesmí být v obchodním majetku fyzické osoby, protože pokud se jedná o obchodní majetek 46), osvobození se na něj nevztahuje. Dále pak nejmenují položky, které se netýkají podnikatelské či jiné samostatně výdělečné činnosti.

46) **Obchodním majetkem** se rozumí souhrn majetkových hodnot (věci, pohledávky, práva, jiné penězi ocenitelné hodnoty), které jsou ve vlastnictví poplatníka a o kterých bylo nebo je účtováno.

47) **Reklamní předmět** je opatřen obchodním jménem nebo ochrannou známkou poskytovatele tohoto daru.

48) **Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů** dle zákona o daních z příjmů:

- odpisy HIM a NIM,
- zůstatková cena HIM a NIM u - vyřazení zvířat a pěstitelských celků
- prodaného nebo zlikvidovaného odpisovatelného maj.,
- zůstatková cena HIM a NIM vyřazeného v důsledku škody jen do výše náhrad,
- pojistné hrazené poplatníkem, pokud souvisí s příjmem, který je předmětem daně a není od daně osvobozen,
- výdaje na provoz vlastního zařízení k ochraně životního prostředí,

- nájemné u finančního pronájmu,
- zaplacená daň z nemovitosti, zaplacená daň z převodu nemovitostí, daň silniční 49),
- rezervy a opravné položky, výdaje na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví a zvýšený rozsah doby odpočinku zaměstnanců vynaložené např. na:
 - :bezpečnost a hygienu při práci,
 - :lékařské prohlídky a preventivní péči (nehrazené zdravotní pojišťovnou),
 - :provoz středních odborných učilišť a vzdělávacích zařízení,
 - :provoz vlastních zařízení závodního stravování (kromě hodnoty potravin) nebo příspěvky na závodní stravování u jiných subjektů (až do výše 55% ceny jednoho jídla v jedné směně, a při trvání pracovní cesty 5-12 hod. maximálně 70%)
- výdaje na pracovní cesty (podrobnosti uvádí zákon),
- škody způsobené živelnými pohromami či neznámým pachatelem,
- úhrn hodnot cenných papírů prodaných ve zdaňovacím období, a to jen do výše úhrnu příjmů z jejich prodeje (ztrátu lze uplatnit v následujících třech letech),
- vstupní cenu HIM a NIM vyloučeného z odpisování (jen do výše příjmů z prodeje),
- náhrada za uvolnění bytu (odstupné) poskytnutá vlastníkem bytu, pokud začne být byt do dvou let užíván vlastníkem k podnikání a bude takto využíván nejméně po dobu dalších dvou let,
- příspěvek zaměstnavatele zaměstnanci na penzijní připojištění se státním příspěvkem, maximálně však do výše 3% vyměřovacího základu zaměstnance pro zdravotní a sociální pojištění,
- smluvní pokuty a úroky z prodlení z obchodně závazkových vztahů.

Daňově neuznatelné výdaje jsou zejména:

- výdaje na pořízení HIM a NIM, pozemků vč. splátek úroků spojených s pořízením,
- cena pořízení cenného papíru (kromě případu v předchozím odstavci),
- vyplácené podíly na zisku,
- penále, pokuty a úroky z prodlení vyměřené státním orgánem (finanční úřad, OSSZ, zdravotní pojišťovna, celní úřad apod.),
- přírážky k základním sazbám poplatků za znečišťování ovzduší a vypouštění odpadních vod,
- výdaje vynaložené na příjmy od daně osvobozené nebo nezahrnované do základu daně,
- tvorba rezervních a ostatních účelových fondů,
- manka a škody přesahující náhrady (kromě škod z živelných pohrom),
- zůstatkovou cenu HIM a NIM vyřazeného v důsledku darování či bezúplatného nabytí,
- technické zhodnocení,
- daně zaplacené za jiného poplatníka,
- daň dědická, darovací, z příjmů fyzických a právnických osob,
- výdaje na reprezentaci (pohoštění, občerstvení, dary - kromě reklamního předmětu do 200 Kč),
- výdaje na osobní potřebu poplatníka, apod.

49) **Daň silniční** upravena zákonem č. 16/1993 Sb.

Předmětem daně jsou vozidla s SPZ ČR (či evidovaná v zahraničí) a jsou používána nebo určena k podnikání nebo jsou používána v přímé souvislosti s podnikáním (osvobození stanovuje zákon).

Základem daně je (výše sazby je pak na těchto aspektech závislá):

- a) zdvihový objem motoru v cm³ u osobních automobilů,
- b) součet povolených zatížení náprav v tunách a počet náprav u návěsů,
- c) celková hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel.

Roční sazba daně se zjistí pro každé jednotlivé vozidlo podle údajů uvedených v technických dokladech vozidla. Pokud je k podnikání použito vozidlo zaměstnance, činí sazba daně 25 Kč za každý den použití automobilu.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daňové přiznání podává poplatník nejpozději do 31.1. zdaňovacího období. Daň je splatná ve lhůtě pro podání přiznání.

50) **Nezdanitelné částky** činí (ročně):

- 34.920 Kč jako nezdanitelné minimum na poplatníka,
- 21.600 Kč na vyživované dítě,
- 19.884 Kč na manžela, nemá-li vlastní příjmy přesahující 34.920 Kč, nebo je invalidní
- 6.540 Kč na částečnou invaliditu,
- 13.080 Kč na plnou invaliditu,
- 10.464 Kč u poplatníka, který se soustavně připravuje na budoucí povolání.

51) **Příjmy ze zdrojů v zahraničí**

Zákon o dani z příjmů stanovuje obecné principy pro zdaňování těchto příjmů, ale pokud má ČR se státem, ve kterém se nachází zdroj příjmů uzavřenou smlouvu o zamezení dvojímu zdanění, postupuje se právě podle této smlouvy.

Poplatníci, kteří jsou účetní jednotkou, postupují podle postupů účtování a příjmy přepočítávají vždy platným kursem daného dne nebo průměrným kursem ČNB platným po celé předem stanovené období.

Daňová povinnost se může vypočítat pomocí několika metod:

- metoda vynětí s výhradou progrese, která se používá výhradně u příjmů ze závislé činnosti. Výpočet spočívá v tom, že z již vypočtené daně se vypočte průměrné daňové zatížení (poměr daně k základu daně) a tímto koeficientem se vynásobí základ daně snížený o příjmy určené k vynětí. Nebere se přitom v úvahu daň zaplacená v zahraničí,
- metoda zápočtu daně zaplacené v zahraničí, používaná v ostatních případech, kdy se její výpočet provádí až v samém závěru, kdy je již známá daňová povinnost po slevách na dani. Podstatou je zápočet (snížení) části nebo celé daně zaplacené v zahraničí na daňovou povinnost vypočtenou:

$$\begin{aligned} \text{\%příjmů ze zdrojů v zahraničí} &= & (21) \\ = \frac{\text{Příjmy ze zahraničí, u nichž se uplatní zápočet}}{\text{Základ daně} - \text{Příjmy vyňaté}} * 100, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Maximální zápočet} &= & (22) \\ = \text{Daň po případném vynětí} * \text{\%příjmů ze zdrojů v zahraničí} / 100, \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Výsledná daň po zápočtu} &= & (23) \\ = \text{Daň po případném vynětí} - \text{Daň uznaná k zápočtu.} \end{aligned}$$

Příjmy vyloučené ze základu daně mohou být:

- podíly na zisku, úroky a ostatní požitky z cenných papírů, účastí na společnostech,
- podíly na zisku tichého společníka z účasti na podnikání,
- úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách a na vkladovém účtu,
- výnosy z vkladních listů a podobných vkladů,
- plnění z pojištění pro případ dožití určitého věku, snížená o zaplacené pojistné,
- rozdíl mezi vyplacenou jmenovitou hodnotou dluhopisu (i vkladního listu), zaměstnanecké akcie při jejím vrácení a prodejní hodnotou při jejich vydání,
- podíl společníka obchodní společnosti na likvidačním zůstatku,
- vypořádací podíl při zániku účasti společníka obchodní společnosti, člena družstva,
- výhry v loteriích, sázkách apod., z reklamních soutěží a slosování,

- ceny z veřejných soutěží a ze sportovních soutěží, tyto příjmy pak tvoří tzv. samostatný základ daně a příjmy jsou zdaněny zvláštní sazbou 20 nebo 25%.

52) **Daňový doklad** musí být vyhotoven za každé zdanitelné plnění pro jiného plátce, a to nejdříve dnem uskutečnění zdanitelného plnění a nejpozději do 15 dnů od tohoto dne. Údaje o ceně a dani se uvádějí v Kč. Doklad vystavený před uskutečněním zdanitelného plnění není daňovým dokladem, s výjimkou splátkového kalendáře 42).

Běžný daňový doklad obsahuje:

- obchodní jméno, sídlo nebo místo podnikání plátce, který uskutečňuje plnění, a jeho daňové identifikační číslo plátce (DIČ),
- obchodní jméno, sídlo nebo místo podnikání plátce, pro kterého se zdanitelné plnění uskutečňuje, a jeho DIČ,
- pořadové číslo dokladu,
- rozsah a předmět zdanitelného plnění,
- datum vystavení dokladu,
- datum uskutečnění zdanitelného plnění,
- výše ceny bez daně celkem,
- základní/snížená sazba daně, případně sdělení, že se jedná o zdanitelné plnění osvobozené od daně na výstupu,
- výše daně celkem.

Doklad o použití je vydáván při osobní spotřebě plátce daně, a obsahuje tytéž náležitosti jako běžný daňový doklad (kromě ad2).

Zjednodušený daňový doklad je možno vystavit jen na zdanitelná plnění v hodnotě max. 10.000 Kč při uskutečňování zdanitelného plnění s úhradou za hotové, platební kartou či šekem jen na požádání jiného plátce (nemusí obsahovat identifikaci přijímacího plátce a cenu bez DPH).

Podklady pro praktický příklad

Seznam podkladů pro praktický příklad

Tabulka	Zkratka účetní	Název účetní
číslo:	knihy	knihy slovy
1	-	Seznam účetních knih a karet
2	-	Seznam použitých zkratk
3	-	Seznam výpisů z bankovního účtu
4	PK	Pokladní deník
5	-	Sborník k pokladnímu deníku
6	PD	Peněžní deník
7	KZ	Kniha závazků
8	DHIM	Inventární karta DHIM
9	K-HIM	Inventární karta HIM č.1 (rovnoměrný odpis)
10	K-INV	Karta investiční výstavby
11	K-HIM	Inventární karta HIM č.10 (zrychlený odpis)
12	K-POJ	Evidence plateb zdravotního a sociálního pojištění
13	K-DZD	Evidence ostatních DZD
14	K-UÚO	Seznam uzávěrkových účetních operací
15	K-ODP	Odpisový plán
16	K-REZ	Inventární karta rezerv
17	-	Daňové přiznání

Tabulka č.1

FIRMA Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda

SEZNAM ÚČETNÍCH KNIH A KARET
ROK: 2000

Název knih a karet	Označení	Slouží trvale	Slouží ročně	Změny
Pokladní knihy	PK		X	
Peněžní deník	PD		X	
Kniha závazků	KZ	X		
Kniha jízd	KJ	X		
Evidence DHIM	DHIM	X		
Seznam uzávěrkových účetních operací	K-UÚO		X	
Odpisový plán	K-ODP		X	
Inventární karty HIM	K-HIM	X		
Karta investiční výstavby	K-INV	X		
Deník zásob potravin	DZP	X		
Deník zásob zboží	DZZ	X		
Karta plateb zdrav. a soc. poj.	K-POJ		X	
Inventární karta rezerv	K-REZ		X	
Karta k DZD	K-DZD		X	
Podpis:				
Datum:				

Tabulka č.2

FIRMA Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK
ROK: 2000

Peněžní deník	Pomocné účetní knihy	Evidence PPS
O Opravný účetní doklad	ZC zůstatková cena	J jídelna
P Příjmový pokladní doklad		K kuchyně
V Výdajový pokladní doklad		CH chodba a schodiště
Vn Vnitřní účetní doklad		p1,. pokoj pro hosty č.1,...
SP Souhrnný P		S sklad
VP Souhrnný V		
Podpis:		
Datum:		

VÝPISY Z BANKOVNÍHO ÚČTU
za měsíc prosinec 2000

Datum	Číslo výpisu	Popis	Částka (Kč)	Sloupec PD	Operativ. evidence
04.12.	B43	Měsíční odvod zdravot. poj. měsíční odvod sociál. poj. CELKEM	1.216,-- <u>1.074,--</u> 2.290,--	4,14,17	K-POJ
08.12.	B44	Úhrada faktury Uhelných skladů z 15.12.	12.428,--	4,14,19	KZ
12.12.	B45	Úhrady faktur za dodávky: JOKAPlus,Jbc, potraviny, 06.12. Coca-Cola,Pha, nealko, 06.12. Uhelné sklady,Jbc, uhlí z 07.12. CELKEM	47.512,-- 10.312,-- <u>11.646,--</u> 69.470,--	15 16 19 4,14	DZP DZZ - KZ
15.12.	B46	Úhrady: Měsíční záloha ČEZ, Děčín Český Telekom, telefon. Poplatky SČVaK, Vratislavice z 08.12. CELKEM	3.306,-- 1.518,-- <u>8.612,--</u> 13.436,--	19 19 19 4,14	KZ KZ KZ
19.12.	B47	Úhrady: JOKAPlus,Jbc, potraviny, 19.12. Český Plyn, Pha 10.12. Výběr hotovosti CELKEM	15.623,-- 45.840,-- <u>10.000,--</u> 71.463,--	14 15 19 1,6 4,5	DZP,KZ KZ -
31.12.	B48	Připsané úroky Poplatky za vedení účtu	548,-- 236,--	3,7,10 3,14,19	K-DZD

FIRMA: Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda

POKLADNÍ DENÍK

za měsíc

prosinec

2000

List: 1

Dat.	Čísł dokl	Text	Účet dokl.	Příjem	Výdaj	Denní součet		Zůsta-tek
						P	V	
01.	-	Pokladni hotovost						19.046,--
01.	1	Albert, Lib Odborná literatura						18.613,--
	2	Cimbál, Jbc náhradní díly			286,30		432,30	
02.	3	Elkov, Jbc, elektroinstal.mat.			512,80			17.925,60
	4	Livox, Jbc kopírování			38,--			
	5	Píkula, Jbc čistící prostředky			137,40		688,20	
05.	6	Tesko, Lib			96,20			17.629,40
	7	Interier, Lib skřín dvoudvéřová	DHIM		3.200,--		3.296,20	
07.	8	Nisanka, Jbc kalendáře			66,--			14.376,10
	9	Drogerie Dana hygienické potřeby			187,30		253,30	
08.	10	Koloniál Kuncová potraviny	DZP		46,70		46,70	14.329,40
11.	11	Cigler, Desná revize plyn. kotle			650,--		650,--	13.679,40
12.	12	00-Bedřichov odvod poplatků			1618,--			11.850,80
	13	Železářství, Vrkosl. náhradní díly			78,60			
	14	Livox, Jbc kopírování			18,--			
	15	Papírnictví Krejčová vánoční výzdoba			114,--		1.828,60	
13.	16	Píkula, Jbc čistící prostř.			211,30			11.531,60
	17	Adamec, Janov kominík			80,--			
	18	Rossmann, Jbc lepidlo			27,90		319,20	
4.	19	Fa Sedláček, Jbc malování pokojů			2.280,--			9.065,60
	20	Pošta Bedřichov poštovné			186,--		2.466,--	
5.	21	Cimbál, Jbc instalační mat.			198,40		198,40	8.867,20
8.	22	Baumax, Lib mat. na opravy			194,20			8.261,--
	23	Tesco, Lib ubrousky			108,-			
	24	OBI, Lib těsnící mat.			304,-		606,20	
9.	25	Výběr hotovosti z bank. účtu		10.000,--				18.114,30
	26	Píkula, Jbc hygien. potr.			146,70	10.000,--	146,70	
	-	Přenos				10.000,-	10.931,80	18.114,30

POKLADNÍ DENÍK

za měsíc prosinec 2000

List: 2

Dat	Čísł dokl	Text	Účet dokl.	Přijem	Výdaj	Denní součet		Zůsta- tek
						P	v	
21.	-	Přenos z listu 1				10.000,-	10.931,80	18.114,30
21.	27	TRIO, Jbc zelenina a ovoce	DEP		2885,--			
	28	T.R.S., Jbc pečivové košíky			143,60			
	29	Pikala, Jbc pečidlo			30,50			
	30	Nisanka, Jbc psací potřeby			68,90		3128,--	14.986,30
22.	31	Pennymarket, Jbc nápoje			340,--			
	32	Kutil, Jbc košťata			178,--			
	33	Nisanka, Jbc kancelářské potř.			46,80		564,80	14.421,50
23.	34	Koloniál Kuncová potraviny			638,40			
	35	Trešl, Jbc úklidová služba			252,40			
	36	Galanterie Kristýna záclony			69,--		959,80	13.461,70
27.	37	Koloniál Kuncová potraviny			247,80		247,80	13.213,90
28.	38	Koloniál Kuncová pečivo			176,10			
	39	TRIO, Jbc ovoce			1.586,--		1.762,10	11.451,80
29.	40	Koloniál Kuncová pečivo			188,90			
	41	Cukrárna Kruml, dorty, zákusky			823,30		1.012,20	10.439,60
30.	42	Koloniál Kuncová pečivo, vánočky			378,30		378,30	10.061,30
31.	43	Použití os. Vozidla XII/2000			3.648,70			
	44	Tržby za ubytování (záloha)		2.192,--				
	45	OU Bedřichov Poplatek za ubyt.		926,--				
	46	Tržby za zboží		8.630,--				
	47	Telefonní hovory hostů (automat)		150,--				
	48	Výběr hotovosti na bankovní účet			10.000,--	11.898,--	13.648,--	8.310,60
	-	Celkem				21.898,--	32.633,50	8.310,60

PMA: Pavel a Ivana Forstovi
Pension PohodaPodpis:
Datum:

FIRMA: Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda

SBORNÍK K POKLADNÍMU DENÍKU
za měsíc prosinec 2000

List: 1

Str.: 1

Datum	Příjmy (zůsta- tek)	Výdaje	PŘÍJMY				
			Zdanitelné			Nezdanitelné	
			Tržby za zboží	Tržby za služby	Tržby ostatní	Vklady	Ostatní
01.12.	(19.046,10)						
01.12.		432,30					
02.12.		688,20					
05.12.		3.296,20					
07.12.		253,30					
08.12.		46,70					
11.12.		650,--					
12.12.		1.828,60					
13.12.		319,20					
14.12.		2.466,--					
15.12.		198,40					
18.12.		606,20					
19.12.	10.000,--	146,70				10.000,--	
21.12.		3.128,--					
22.12.		564,80					
31.12.		595,80					
7.12.		247,80					
8.12.		1.762,10					
9.12.		1.012,20					
10.12.		378,30					
11.12.	11.898,--	13.648,--	3.118,--	8.630,--	150,--		
celkem	21.898,--	32.633,50	3.118,--	8.630,--	10.150,--	10.000,-	
zůst.	(8.310,60)						

SBORNÍK K POKLADNÍMU DENÍKU
za měsíc prosinec 2000

List: 1

Str.: 2

VÝDAJE							
zdanitelné						nezdanitelné	
potra- viny	zboží	mzdy	pojiště- ní	DHIM	režie	osobní účet	ostat.
					432,30		
					688,20		
				3.200,--	96,20		
					253,30		
46,70							
					650,--		
					1.828,60		
					319,20		
					2.466,--		
					198,40		
					606,20		
					146,70		
	2.885,--				243,--		
638,40					321,40		
247,80							
762,10							
012,20							
378,30							
					3.648,70	10.000,--	
085,50	2.885,--			3.200,--	12.463,--	10.000,--	

FIRMA: Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda

PENĚŽNÍ DENÍK pro neplátce DPH
za měsíc prosinec 2000

List: 12

Str.: 1

[illegible]

PENĚŽNÍ DENÍK pro neplátce DPH
za měsíc prosinec 2000

List: 12

Str.: 2

[illegible]

PENĚŽNÍ DENÍK pro neplátce DPH
za měsíc prosinec 2000

List: 12

Str.: 3

[illegible]

SRNA, Pavel a Ivana Fojstovi
Pension Bohoda

Průběh závazků

stav: 4/2000

Datum	Číslo dokladu	Popis	Číslo dokladu	Datum splatnosti	Datum úhrady	Číslo výpisu	Číslo vč. DPH
1.12.	178	Číslo 17-18					
15.12.	78	Účetní závazky Jp	228/00	14.12.00	14.12.00	844	488.336,-
16.12.	80	Účetní závazky Jp	240/00	20.12.00	20.12.00	845	12.428,-
17.12.	81	Účetní závazky Jp	240/00	20.12.00	20.12.00	845	47.512,-
18.12.	82	Účetní závazky Jp	240/00	20.12.00	20.12.00	845	10.312,-
19.12.	83	Účetní závazky Jp	240/00	20.12.00	20.12.00	845	11.646,-
20.12.	84	Účetní závazky Jp	307/00	23.12.00	19.12.00	846	13.426,-
21.12.	85	Účetní závazky Jp	307/00	23.12.00	19.12.00	847	15.623,-
22.12.	86	Účetní závazky Jp	307/00	24.12.00	19.12.00	847	45.840,-
		Číslo 17-18					243.333,-

List: 6

Pořadové číslo	Název	Datum pořízení	Ks	Cena		Převzatoto	Účet. Dokl.	Kde	Datum a způsob vyjádření
				za jedn.	celkem				
-	Stav k 31.12.1999								
135	Sekačka el.	15.03.	1	5.856,50	5.856,50	-	V11	S	Kč 417.848,--
136-139	Lůžko VERA	14.04.	4	1.225,--	4.900,--	-	V23	P1 P2	
140-141	Skříň šatní	14.04.	2	2.860,--	5.720,--	-	V23	P1 P2	
142	Lavice zahradní	18.05.	1	1.090,--	1.090,--	-	V28	S	
143	Skříň dvoudvéřová	05.12.	1	3.200,--	3.200,--	-	V23	P3	
-	Celkem za rok 2000								
-	Stav k 31.12.2000								

K-HIM

FIRMA: Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda

Inventární karta HIM č.1

Inventární číslo: -

Název HIM: Dům čp.1649, Bedřichov

Popis: zděná třípodlažní stavba

Datum nabytí (zařazení): 24.04.1992

Způsob nabytí: dědictví

Způsob odpisování: rovnoměrné

Základní sazba: 1 ‰

Odpisová skupina: 5

Pro další rok: 2 ‰

Pozn.: od 1996 ... 2,25%

od 1994 ... 3,40%

Tvorba pořizovací ceny:

Datum	Popis účetního případu	Částka (Kč)	Pořizovací cena	Poznámka
24.04.1993	Znalecký posudek č. 48/92	2.093.658,-	2.093.658,-	-
18.11.1996	PLYNOSRVIS Hrdlička montáž plynového rozvodu	10.748,-	2.104.406,-	V71/1996

Podpis:
Datum:

DAŇOVÉ ODPISY

Rok	ZC na počátku roku	Odpisy (Kč)	ZC na konci roku	Poznámka
1993	2.093.658,-	20.937,-	2.072.721,-	1‰
1994	2.072.721,-	41.873,-	2.030.848,-	2‰
1995	2.030.848,-	41.873,-	1.988.975,-	2‰
1996	1.999.726,-	52.610,-	1.947.113,-	instalace plyn. topení Kč 10.748,-
1997	1.947.113,-	52.610,-	1.894.503,-	2,25%
1998	1.894.503,-	52.610,-	1.841.893,-	2,25%
1999	1.841.893,-	71.550,-	1.770.343,-	3,4%
2000	1.770.343,-	71.550,-	1.698.793,-	3,4%

Datum vyřazení:

Způsob vyřazení:

Podpis:

Datum:

Tabulka 3.10

K-INV

FIRMA Pavel a Jvna Forstovi
Pension Pohoda

Karta investiční výstavby

(přístavba, nástavba a modernizace čp. 1649 v Bedřichově)

Předmět: Plynový zásobník podzemní na propan-butan

Datum	Text	Náklady (Kč)	Předáno do použití	Zůstatek (Kč)	Poznámka
IX. 1996	Použití osobního vozu	562,--			V57
IX. 1996	Projekt	2.435,40			V60
X. 1996	Stavební povolení	200,--			V65
X. 1996	Použití osobního vozu	1.054,--			V67
XI. 1996	FLYNOSERVIS Hrdlička	100.330,--			V70
XI. 1996	Použití osobního vozu	133,--			V74
			27.II.1996	104.614,40	V75

Dnem 27.II.1996 po technické revizi předáno do používání,
mřížena samostatně inventurní karta HIM (K-HIM 3.10)

Podpis:

Datum:

Wzrost: 1,70 m

Waga: 65 kg

Imię i nazwisko: Jan Kowalski
Data urodzenia: 15.03.1985

Adres: ul. Długa 123, 00-000 Warszawa

Telefon: 22 123 45 67

Stanowisko: Inżynier Programista

Dotyczy: Zmiana danych

Podpis: Jan Kowalski

Data: 10.10.2023

Dotyczy: Zmiana danych

Dotyczy: Zmiana danych

Dotyczy: Zmiana danych

Imię	Nazwisko	Data	Dotyczy	Dotyczy
Jan	Kowalski	10.10.2023	Zmiana danych	Zmiana danych

Dotyczy: Zmiana danych

Imię	Nazwisko	Data	Dotyczy	Dotyczy	Dotyczy	Dotyczy	Dotyczy
Jan	Kowalski	10.10.2023	Zmiana danych	Zmiana danych	Zmiana danych	Zmiana danych	Zmiana danych
1995	11	11.11.11	11.11.11	11.11.11	11	11	
1997	12	12.12.12	12.12.12	12.12.12	12	12	
1999	13	13.13.13	13.13.13	13.13.13	13	13	13
1999	14	14.14.14	14.14.14	14.14.14	14	14	14
2000	15	15.15.15	15.15.15	15.15.15	15	15	
2001	16	16.16.16	16.16.16	16.16.16	16	16	
2002	17	17.17.17	17.17.17	17.17.17	17	17	
2003	18	18.18.18	18.18.18	18.18.18	18	18	
2004	19	19.19.19	19.19.19	19.19.19	19	19	
2005	20	20.20.20	20.20.20	20.20.20	20	20	
2006	21	21.21.21	21.21.21	21.21.21	21	21	
2007	22	22.22.22	22.22.22	22.22.22	22	22	
2008	23	23.23.23	23.23.23	23.23.23	23	23	
2009	24	24.24.24	24.24.24	24.24.24	24	24	
2010	25	25.25.25	25.25.25	25.25.25	25	25	

Dotyczy: Zmiana danych	Dotyczy: Zmiana danych
Dotyczy: Zmiana danych	Dotyczy: Zmiana danych

K-POJ

FIRMA: Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda

Evidence plateb zdravotního a sociálního pojištění
ROK: 2000

Měsíční předpis	Zdravotní pojištění	Sociální pojištění
I.-VIII.	540,-	468,-
IX.-XII.	608,-	70,-

Pavel Forst				Ivana Forstová			
Platba dne	Doklad	Zdrav. poj.	Soc. poj.	Platba dne	Doklad	Zdrav. poj.	Soc. poj.
I.-XI.	-	6.090,-	5.890,-	I.-XI.	-	6.090,-	5.890,-
04.12.	B43	608,-	537,-	04.12.	B43	608,-	537,-
Podpis:				Podpis:			
Datum:				Datum:			

R-DZ1

Podle dnešního účetního období: výnosy

Předmět: bankovní úroky

Peněžní částka: 80 Capital Bank

Kč: 2000

 Jméno: Pavel a Jana Růžková
 Příklad: Příklad

Por. číslo	Datum	Výnosy (Kč)	Daně (Kč)	Průběh
1-11	leden - listopad	-	-	
12	prosince	800	15,36,-	
			15,36,-	
			15,36,-	
Průběh:				
Datum:				

K-UÚO

FIRMA: Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda

Seznam uzávěrkových účetních operací

ROK: 2000

Pořadové čís.	Text	Doklad	Částka (Kč)	Poznámka
1	Odpisy HIM	Vn2	88.856,-	
2	Tvorba rezerv - střecha	Vn3	120.000,-	
3	Manko zásob potravin	01	284,-	
Podpis:				
Datum:				

K-ODP

FIRMA: Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda**Odpisový plán (seznam odpisových karet)**

ROK: 2000

Pořadové číslo	Text	Inventurní karta	Způsob odpisování	Roční odpis (Kč)	Rok zařazení
1	Budova	č. 1	Rovnoměrný	71.550,-	1992
2	Zásobník plynu	č. 10	Zrychlený	12.895,-	1996
3	Kotel na plyn	č. 11	Zrychlený	4.411,-	1996
	Celkem	-	-	88.859,-	-
Podpis:					
Datum:					

K-REZ

FIRMA Pavel a Ivana Forstovi
Pension Pohoda**Inventární karta rezerv****Druh:** Rezerva na výstavbu střechy budovy Pension Pohoda, Bedřichov 1649**Rozpočtové výdaje:** Kč 360.000,- (fa Hujer, Bedřichov)**Realizace:** červen 2001**Tvorba:** 1998-2000

Datum	Doklad	Tvorba (Kč)	Čerpání (Kč)	Zůstatek (Kč)	Poznámka
31.12.1998	Vn1	120.000,-	-	120.000,-	
31.12.1999	Vn2	120.000,-	-	240.000,-	
31.12.2000	Vn3	120.000,-	-	360.000,-	
Podpis:					
Datum:					

JABLONEC NAD NISOU

Datum podání přiznání

01 Daňové identifikační číslo

1 8 6 - 4 2 0 3 0 6 0 2 8 6

02 Rodné číslo

5 3 0 5 1 1 / 1 3 7 9

03 Daňové přiznání)

řádné ☒ oprávně ☐ dodatečné ☐

z moci úřední

otisk prezentačního razítka finančního úřadu

04 Toto daňové přiznání zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla podána správcí daně před uplynutím neprodloužené lhůty.
05 V tomto zdaňovacím období jsem měl příjmy ze zdrojů v zahraničí

ano / ne
ano / ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

za zdaňovací období (kalendářní rok)

(zákon číslo 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů - dále jen "zákon")

TYP: **B**

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení	FORST	07 Dřívější příjmení	08 státní příslušnost
09 Jméno	Pavel	10 Titul	11 Číslo občanského průkazu ¹⁾ 123456-SK78 ČR

Adresa bydliště (trvalého pobytu) v den podání přiznání

12 Obec	BEDŘCHOV	13 Ulice	14 Číslo domu	1649		
15 PSČ	468 12	16 Telefon	380168	17 Fax	18 Stát	ČR

Adresa bydliště (trvalého pobytu) k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje, je rozdílná od adresy v den podání přiznání.

19 Obec	-	20 Ulice	-	21 Číslo domu	-	22 PSČ	-
---------	---	----------	---	---------------	---	--------	---

Adresa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území ČR.

23 Obec	-	24 Ulice	-	25 Číslo domu	-
26 PSČ	-	27 Telefon	-	28 Fax	-

Adresa zástupce pro doručování na území České republiky pro poplatníky s bydlištěm v zahraničí

Řádky 29 až 34 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území ČR

29 Obec	-	30 Ulice	-	31 Číslo domu	-
32 PSČ	-	33 Telefon	-	34 Fax	-

¹⁾ V případě, že jste cizí státní příslušník, který nemá občanský průkaz, uveďte evidenční číslo cestovního dokladu (pasu).

Pokud nejste společníkem veřejné obchodní společnosti nebo komplementářem komanditní společnosti, řádek 67 proškrtněte.

67 Daňové identifikační číslo veřejné obchodní společnosti, kde jste společníkem, nebo komanditní společností, kde jste komplementářem, a výše vašeho podílu v procentech	DIČ	%
---	-----	---

Pro poplatníky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví a pro poplatníky, kteří nejsou účetní jednotkou

Tabulka č. 3

Druh podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti		Příjmy (Kč)	Výdaje (Kč)	Kód			
1		2	3	4			
1	B-UBYTOVÁNÍ	670.416,50	595.730,50				
2							
3							
4							
5							
6							
Úhrn							

Máte-li některý z druhů příjmů (jeden i více) uvedených v "Pokynech", uveďte ve sloupci 1 označení jedné z daných možností (A až F).

	Vyplní	
	poplatník	finanční úřad
68 Příjmy ⁵⁾	670.416,50	
69		
70 Příjmy za více zdaňovacích období		
71 Výdaje ⁶⁾	595.730,50	
72		
73 Výdaje připadající na příjmy za více zdaňovacích období		
74 Jedna část příjmů za více zdaňovacích období snižená o jednu část výdajů připadající na příjmy za více zdaňovacích období		
75 Úhrn řádků (68-71+74)	74.686,00	
76 Pojistné (u výdajů v % z příjmů)		
77		
78		
79		
80 Dílčí základ daně připadající na příjmy podle § 7 zákona, případně upravený o částku uvedenou na řádku 76 (75-76) je větší než nula	74.686,00	
81 Ztráta připadající na příjmy podle § 7 zákona, případně upravená o částku uvedenou na řádku 76 (75-76) je menší než nula		

Vyplňte pouze v případě jste-li účetní jednotkou.

Výkaz o majetku a závazcích

	Vyplní poplatník v Kč	
	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
Majetek		
Nehmotný investiční majetek	-	-
Hmotný investiční majetek	1.848.221,00	1.759.365,00
Zásoby	480.916,00	472.214,00
Pohledávky	-	-
Peníze a ceniny	7.500,00	8.310,00
Bankovní účty	252.000,00	358.714,00
Majetkové cenné papíry a vklady	-	-
Ostatní finanční majetek	-	-

⁵⁾ Uveďte příjmy snižené o příjmy dosažené za více zdaňovacích období.⁶⁾ Uveďte výdaje snižené o výdaje vztahující se k části příjmů dosažených za více zdaňovacích období.

99. Pokud uplatňujete výdaje procentem z příjmů (20 %) uveďte kód "p". V opačném případě sloupec "Kód" proškrtněte	Kód	
100. Pokud jste dosáhli příjmů z bezpodmíněného spoluvlastnictví uveďte kód "p". V opačném případě sloupec "Kód" proškrtněte	Kód	
	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
101. Příjmy dle § 9 zákona:		
102.		
103. Výdaje dle § 9 zákona:		
104.		
105.		
106.		
107.		
108.		
109. Důl: základ daně připadající na příjmy podle § 9 zákona: (101-103) větší než nula:		
110. Zůstatek připadající na příjmy podle § 9 zákona: (101-103) menší než nula:		

Tabulka č. 4

§ 10 - Ostatní příjmy

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona:	Vyplní v Kč poplatník			
	Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 - sloupec 3)	Kód
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
Uhm kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů:	XXXX	XXXX		XXX

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
111. Příjmy:	-	
112. Výdaje (maximálně do výše příjmů):	-	
113. Důl: základ daně připadající na příjmy podle § 10 zákona (111-112):	-	

§ 11 - Základ daně a položky upravující základ daně, zůstatek

	Vyplní v Kč	
	poplatník	finanční úřad
114: Důl: základ daně podle § 8 (48) zákona	-	
115: Důl: základ daně podle § 7 (80 nebo 98) zákona	74.686,00	
116: Zůstatek z činnosti podle § 7 (81 nebo 97) zákona	-	
117: Důl: základ daně podle § 8 (98) zákona	2.693,00	
118: Důl: základ daně podle § 9 (108) zákona	-	

Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (výše se použije zemědělské výrobky) uveďte ve sloupci 5 (Kód) doméno "d".

Vyplní v Kč		
	poplatník	finanční úřad
150 Procento úhrnu zbývajících částí příjmů uvedeno v procentech. (148 děleno 146, násobeno stem)	-	
151 Z částky daně zaplacené v zahraničí lze maximálně započítat (147 násobeno 150, děleno stem)		
152 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (149 maximálně však do výše 151 uznaná k zápočtu)		
153 Rozdíl řádků 149-152 je větší než nula ¹⁰⁾		
154 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období po zápočtu daně zaplacené v zahraničí (147-152) ¹¹⁾		

10. ODDÍL - Příjmy ze zdrojů v zahraničí - metoda vynětí s výhradou progresse

Vyplní v Kč		
	poplatník	finanční úřad
155 Základ daně nebo daňová ztráta (128)	-	
156 Úhrn vyňatých příjmů (základu daně a daňové ztráty) podléhajících zdanění v zahraničí ¹⁴⁾		
157 Rozdíl řádků (155-156)		
158 Procento daně ze základu daně (144 děleno 155, násobeno stem)		
159 Daň po vynětí příjmů ze zdrojů v zahraničí (157 násobeno 158 děleno stem) ¹¹⁾		

11. ODDÍL - Daň po vynětí a po slevě

Vyplní v Kč		
	poplatník	finanční úřad
160 Daň podle § 16 zákona nebo daň po případném vynětí příjmů ze zdrojů v zahraničí (144 nebo 159)	-	
161 Daň ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (147 nebo 154)		
162 Daň včetně daně ze zbývajících částí příjmů dosažených za více zdaňovacích období (160+161)		
163 Slevy celkem dle § 35 odst. 1 zákona		
164 Daň po slevách (162-163)		

12. ODDÍL - Příjmy ze zahraničí - metoda zápočtu daně zaplacené v zahraničí

Vyplní v Kč		
	poplatník	finanční úřad
165 Daň po slevách (164)	-	
166 Úhrn příjmů ze zdrojů v zahraničí, u nichž se uplatní zápočet		
167 Daň zaplacená v zahraničí z příjmů uvedených na ř. 166		
168 Procento příjmů ze zdrojů v zahraničí uvedeno v procentech. (166 děleno /128 - 156/, násobeno stem)		
169 Z částky daně zaplacené v zahraničí lze maximálně započítat (160 násobeno 168, děleno stem)		
170 Daň uznaná k zápočtu (167 maximálně však do výše 169)		
171 Rozdíl řádků (167-170) je větší než nula ¹²⁾		
172 Daň po zápočtu daně zaplacené v zahraničí (164-170) ¹¹⁾		

13. ODDÍL - Daň celkem

Vyplní v Kč		
	poplatník	finanční úřad
173 Daň po slevách (164) nebo daň po případném zápočtu daně zaplacené v zahraničí (172)	-	
174 Zvýšení daně ¹³⁾	x x x x x x x x x x	
175 Daň celkem zaokrouhlená na celé koruny nahoru (173)	-	

⁹⁾ Jestliže takto zjištěné procento je menší než 15 %, použije se pro výpočet daně ze zbývajících částí sazba daně ve výši 15 %.

¹⁰⁾ V případě, že rozdíl řádků (149-152) je menší než nula, řádek 153 proškrtněte.

¹¹⁾ Pokud vám vyšlo záporné číslo, do řádku uveďte nulu.

¹²⁾ V případě, že rozdíl řádků (167-170) je menší než nula, řádek 171 proškrtněte.

¹³⁾ Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴⁾ V případě vykazání ztráty se uvede částka se znaménkem minus (-).